

БАНКА ДСК ЕАД

**Неконсолидирани финансови отчети
за годината към 31 декември 2009
с независим одиторски доклад**

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До акционерите на
Банка ДСК ЕАД

Доклад върху неконсолидираните финансови отчети

Ние извършихме одит на приложените неконсолидирани финансови отчети на Банка ДСК ЕАД (“Банката”), включващи неконсолидиран отчет за финансовото състояние към 31 декември 2009 година и неконсолидиран отчет за доходите, неконсолидиран отчет за всеобхватния доход, неконсолидиран отчет за промените в собствения капитал, неконсолидиран отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и обобщеното оповестяване на съществените счетоводни политики и другите пояснителни приложения.

Отговорност на ръководството за финансовите отчети

Отговорността за изготвянето и достоверното представяне на тези неконсолидирани финансови отчети в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети, приложими в Европейския Съюз, се носи от ръководството. Тази отговорност включва: разработване, внедряване и поддържане на система за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансови отчети, които да не съдържат съществени неточности, отклонения и несъответствия, независимо дали те се дължат на измама или на грешка; подбор и приложение на подходящи счетоводни политики; и изготвяне на приблизителни счетоводни оценки, които са разумни при конкретните обстоятелства.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху тези неконсолидирани финансови отчети, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с изискванията на Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко финансовите отчети не съдържа съществени неточности, отклонения и несъответствия.

Одитът включва изпълнението на процедури, с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени във финансовите отчети. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени неточности, отклонения и несъответствия във финансовия отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансовите отчети от страна на Банката, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с

цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на Банката. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне във финансовите отчети. Считаме, че получените от нас одиторски доказателства са подходящи и достатъчни за формирането на база за изразяване на нашето мнение.

Мнение

По наше мнение, неконсолидираните финансови отчети дават вярна и честна представа за неконсолидираното финансово състояние на Банката към 31 декември 2009 година, както и за нейните неконсолидирани финансови резултати от дейността и за неконсолидираните парични потоци за годината, завършваща тогава, в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети, приложими в Европейския Съюз.

Доклад върху други правни и надзорни изисквания

Годишен доклад за дейността на Банката съгласно изискванията на чл. 33 от Закона за счетоводството

Съгласно изискванията на Закона за счетоводството, ние също така докладваме, че историческата финансова информация изготвена от ръководството и представена в годишния доклад за дейността на Банката, съгласно чл. 33 от Закона за счетоводството, съответства във всички съществени аспекти на финансовата информация, която се съдържа в неконсолидираните финансови отчети на Банката към и за годината завършваща на 31 декември 2009 година. Отговорността за изготвянето на годишния доклад за дейността, който е одобрен от Управителния съвет на Банката на 26 февруари 2010 година, се носи от ръководството на Банката.

Гилбърт Макол
Съдружник

Маргарита Голева
Регистриран одитор

София, 26 февруари 2010г.

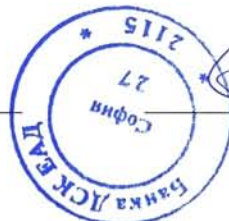

КПМГ България ООД
бул. "България" 45/А
София 1404
България

Отчет за доходите към 31 декември 2009

<i>В хиляди лева</i>	Прил.	2009	2008
Приходи от лихви		739 031	651 775
Разходи за лихви		<u>(268 476)</u>	<u>(240 363)</u>
Нетен доход от лихви	4	<u>470 555</u>	<u>411 412</u>
Приходи от такси и комисиони		112 074	138 847
Разходи за такси и комисиони		<u>(8 150)</u>	<u>(10 352)</u>
Нетни приходи от такси и комисиони	5	<u>103 924</u>	<u>128 495</u>
Нетни приходи от търговски операции	6	15 770	18 392
Нетни оперативни приходи/(разходи)	7	<u>(6 028)</u>	<u>21 461</u>
Оперативни приходи		<u>9 742</u>	<u>39 853</u>
Разходи за персонала	8	(72 176)	(68 766)
Разходи за амортизация	18. 19	(32 287)	(28 956)
Загуби от обезценка	9	(183 574)	(79 737)
Други разходи	10	<u>(105 568)</u>	<u>(103 919)</u>
Печалба преди данъци		190 616	298 382
Разходи за данъци	11	<u>(19 988)</u>	<u>(29 697)</u>
Годишна печалба		<u>170 628</u>	<u>268 685</u>

Отчетът за доходите следва да се разглежда заедно с приложенията от 1 до 32, представляващи неразделна част от неконсолидираните финансови отчети.

Неконсолидираните финансови отчети са одобрени от лицата, представляващи Банка ДСК ЕАД, на 26 февруари 2010 г.

 Виолина Маринова <i>Главен изпълнителен директор</i>		 Доротея Николова <i>Изпълнителен директор</i>
--	---	--

“КПМГ България” ООД

Гилбърт Макол
Съдружник

Маргарита Голева
Регистриран одитор

Отчет за всеобхватния доход за годината към 31 декември 2009

<i>В хиляди лева</i>	2009	2008
Печалба след данъчно облагане	170 628	268 685
Преценка по справедлива стойност на ценни книжа на разположение за продажба, нетно от данъци	3 643	(5 323)
Общо всеобхватен доход	174 271	263 362

Отчетът за всеобхватния доход следва да се разглежда заедно с приложенията от 1 до 32, представляващи неразделна част от неконсолидираните финансови отчети.

Неконсолидираните финансови отчети са одобрени от лицата, представляващи Банка ДСК ЕАД, на 26 февруари 2010 г.

 <hr style="width: 100%;"/> Виолина Маринова <i>Главен изпълнителен директор</i>		 <hr style="width: 100%;"/> Доротея Николова <i>Изпълнителен директор</i>
---	---	---

“КПМГ България” ООД

Гилбърт Макол
Съдружник

Мargarита Голева
Регистриран одитор

Отчет за финансовото състояние към 31 декември 2009

В хиляди лева	Прил.	31-декември-2009	31-декември-2008
Активи			
Парични средства и разплащателни сметки при кореспонденти	12	266 511	252 132
Финансови активи държани за търгуване	13	17 242	24 006
Кредити и вземания от банки, включително от Централната банка	14	832 588	536 363
Кредити и вземания от други клиенти	15	6 976 311	7 207 465
Инвестиции на разположение за продажба и държани до падеж	16	291 391	314 713
Текущи данъчни активи		7 437	-
Вземания от лихви	17	31 814	32 203
Дълготрайни материални активи	18	269 558	262 104
Дълготрайни нематериални активи	19	30 576	25 688
Други активи	20	13 842	16 116
Общо активи		8 737 270	8 670 790
Пасиви			
Депозити от банки	21	4 084	390 877
Кредити от банки	21	721 428	902 616
Подчинен срочен дълг	22	684 541	684 541
Депозити от други клиенти	23	5 791 156	5 340 830
Текущи данъчни пасиви		761	8 841
Задължения по лихви	24	55 798	40 432
Задължения по отсрочени данъци	25	9 317	9 090
Провизии по задължения	26	6 713	5 714
Други и търговски задължения	27	56 177	54 825
Общо пасиви		7 329 975	7 437 766
Капитал и резерви			
Капитал	28	153 984	153 984
Резерви	28	1 082 683	810 355
Финансов резултат от текущата година		170 628	268 685
Общо капитал и резерви		1 407 295	1 233 024
Общо пасиви, капитал и резерви		8 737 270	8 670 790

Отчетът за финансовото състояние следва да се разглежда заедно с приложенията от 1 до 32, представляващи неразделна част от неконсолидирани финансови отчети.

Неконсолидирани финансови отчети са одобрени от лицата, представляващи Банка ДСК ЕАД, на 26 февруари 2010 г.

Виолина Маринова
Главен изпълнителен директор

Доротей Николова
Изпълнителен директор

“КПМГ България” ООД

Гилбърт Макол
Съдружник

Мargarита Голева
Регистриран одитор

0202 Margarita
Голева
Регистриран одитор

Отчет за паричния поток за годината към 31 декември 2009

В хиляди лева	Прил.	2009	2008
Нетен паричен поток от основна дейност			
Печалба преди данъци		190 616	298 382
Увеличение от обезценка на лоши и несъбираеми кредити и други активи	9	183 574	79 737
Амортизация	18, 19	32 287	28 956
Нетен ефект от преоценка на инвестиции за търговия		(45)	132
Нетен ефект от валутна преоценка		102	4 307
Други непарични изменения		8 673	8 940
		<u>415 207</u>	<u>420 454</u>
Нетен паричен поток от основна дейност преди изменение в активите и пасивите от основна дейност			
Промяна в активите, участващи в основната дейност			
Намаление на ценни книжа в оборотен портфейл		6 444	30 669
Намаление/(увеличение) на вземанията от банки		465	(22)
Намаление/(увеличение) на предоставени кредити на други клиенти		51 061	(1 607 455)
Увеличение на други активи		(14 752)	(7 403)
Промяна в пасивите, участващи в основната дейност			
(Намаление) на депозити от банки		(567 981)	(84 154)
Увеличение на задължения по предоставени депозити от други клиенти		450 404	313 749
Увеличение на други пасиви		18 129	15 513
		<u>358 977</u>	<u>(918 649)</u>
Нетен паричен поток от основна дейност			
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Придобиване на дълготрайни активи, нетно		(44 773)	(60 878)
Намаление/(увеличение) на инвестициите		24 468	(8 390)
		<u>(20 305)</u>	<u>(69 268)</u>
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност			
Паричен поток от финансова дейност			
Увеличение на подчинен срочен дълг		-	293 375
		<u>-</u>	<u>293 375</u>
Нетен паричен поток от финансова дейност			
Авансово платен данък върху печалбата		(27 603)	(23 090)
		<u>(27 603)</u>	<u>(23 090)</u>
Нетно увеличение/(намаление) на парични средства и парични еквиваленти			
		<u>311 069</u>	<u>(717 632)</u>
Парични средства и еквиваленти в началото на периода			
	30	<u>788 030</u>	<u>1 505 662</u>
Парични средства и еквиваленти в края на периода			
	30	<u>1 099 099</u>	<u>788 030</u>

Отчетът за паричния поток следва да се разглежда заедно с приложенията от 1 до 32, представляващи неразделна част от неконсолидираните финансови отчети.

Неконсолидираните финансови отчети са одобрени от лицата, представляващи Банка ДСК ЕАД, на 26 февруари 2010 г.

Виолина Маринова
Главен изпълнителен директор
Доротейа Николова
Изпълнителен директор

“КПМГ България” ООД

Гилбърт Макол
Съдружник

Мargarита Голева
Регистриран одитор

Отчет за промените на собствения капитал за годината към 31 декември 2009

	Основен капитал	Неразпределена печалба	Общи резерви	Преоценъчни резерви	Общо
<i>В хиляди лева</i>					
Салдо към 1 януари 2008	153 984	231 742	505 113	78 823	969 662
Общо всеобхватен доход					
Нетна печалба за периода	-	268 685	-	-	268 685
Друг всеобхватен доход					
Преценка по справедлива стойност на ценни книжа на разположение за продажба, нетно от данъци	-	-	-	(5 323)	(5 323)
Общо друг всеобхватен доход	-	-	-	(5 323)	(5 323)
Общо всеобхватен доход	-	268 685	-	(5 323)	263 362
Намаление на преоценъчния резерв от отписани и напълно амортизирани дълготрайни активи, нетно от данъци	-	208	-	(208)	-
Сделки със собствениците, отразени директно в капитала					
Трансформирани резерви	-	(186 209)	186 209	-	-
Общо сделки със собствениците, отразени директно в капитала	-	(186 209)	186 209	-	-
Салдо към 31 декември 2008	153 984	314 426	691 322	73 292	1 233 024
Общо всеобхватен доход					
Нетна печалба за периода	-	170 628	-	-	170 628
Друг всеобхватен доход					
Преценка по справедлива стойност на ценни книжа на разположение за продажба, нетно от данъци	-	-	-	3 643	3 643
Общо друг всеобхватен доход	-	-	-	3 643	3 643
Общо всеобхватен доход	-	170 628	-	3 643	174 271
Намаление на преоценъчния резерв от отписани и напълно амортизирани дълготрайни активи, нетно от данъци	-	83	-	(83)	-
Сделки със собствениците, отразени директно в капитала					
Трансформирани резерви	-	(268 892)	268 892	-	-
Общо сделки със собствениците, отразени директно в капитала	-	(268 892)	268 892	-	-
Салдо към 31 декември 2009	153 984	216 245	960 214	76 852	1 407 295

Отчетът за собствения капитал следва да се разглежда заедно с приложенията от 1 до 32, които са неразделна част от неконсолидираните финансови отчети.

Неконсолидираните финансови отчети са одобрени от лицата, представляващи Банка ДСК ЕАД, на 26 февруари 2010 г.

 Виолина Маринова
 Главен изпълнителен директор

 Доротея Николова
 Изпълнителен директор

“КПМГ България” ООД

Гилбърт Макол
 Съдружник

Маргарита Голева
 Регистриран одитор

1. База за изготвяне и правен статут

(а) Правен статут

Банка ДСК ЕАД (преди Държавна Спестовна Каса) е създадена на 2 март 1951 година в България като централизирана депозитно-приемателна институция. От 1998 година Банка ДСК ЕАД („Банката“) е преобразувана в търговска банка със Закон за преобразуване на ДСК и по силата на този закон има право да извършва всички сделки по чл. 1, ал. 2 от Закона за банките. Впоследствие със Заповед 220882 от 26 септември 2002 г. БНБ предоставя на Банката пълен банков лиценз.

На 26 януари 1999 г. Софийски градски съд регистрира ДСК като еднолично акционерно дружество със 100 % участие на държавата. През 2001 г., съгласно съдебно решение Банката е преобразувана в акционерно дружество с капитал разпределен между Министерски съвет на Република България – 75 % и Банковата консолидационна компания АД – 25 %.

На 29 ноември 2002 г. Софийски градски съд регистрира Банковата консолидационна компания (БКК) като едноличен собственик на 100 % от капитала на Банка ДСК ЕАД.

На 29 октомври 2003 г. на база решение на Софийски градски съд Банка ОТП РТ, регистрирана в Република Унгария, придобива 100 % от капитала на Банка ДСК ЕАД.

(б) Приложими стандарти

Настоящите финансови отчети са изготвени в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), изготвени от Борда по международни счетоводни стандарти (БМСС), и приети от Комисията на Европейския съюз.

Настоящите финансови отчети са изготвени на неконсолидирана основа съгласно изискванията на Закона за счетоводството. Индивидуалните финансови отчети следва да се разглеждат като неразделна част от консолидираните финансови отчети на Банката, одобрени от Управителния съвет на 26 февруари 2010 г. Някои позиции във финансовите отчети за предходен период са рекласифицирани, там където е необходимо за сравнителни цели.

(в) База за оценяване

Финансовите отчети са изготвени на база на историческата стойност, с изключение на деривативни финансови инструменти, финансовите активи и пасиви за търгуване и активите на разположение за продажба, които са представени по справедлива стойност.

(г) Функционална валута и валута на представяне

Финансовите отчети са представени в хиляди български лева, които са функционалната валута на Банката.

(д) Използване на оценки и преценки

Изготвянето на финансови отчети изисква от ръководството да прави преценки, оценки и предположения, които влияят на приложените счетоводните политики и отчетените суми на активите, пасивите, приходите и разходите. Реалните резултати могат да се различават от тези оценки.

Оценките и основните предположения се преглеждат на текуща база. Преработените счетоводни оценки се признават в периода, през който оценката се преглежда и във всички засегнати бъдещи периоди.

(е) Промени в счетоводната политика

При изготвянето на този финансов отчет Банка ДСК прилага за първи път ревизирия стандарт МСС 1 "Представяне на финансови отчети" (2007) в сила от 01 януари 2009 г. В отчета за промените в собствения капитал са показани всички изменения, свързани с капитала на собственика. Промените, които не засягат капитала на собственика са показани в отчета за всеобхватния доход.

Сравнителната информация за предходния отчетен период е преработена и представена в съответствие с разпоредбите на ревизирия стандарт.

Промяната в счетоводната политика засяга само представянето на финансовите отчети и не води до промяна на финансовото състояние на Банката.

(ж) Други развития в стандартите

Банката прилага подобрените „Оповестявания по отношение на финансовите инструменти" (Промени в МСФО 7), публикувани през март 2009, които изискват допълнителни оповестявания за справедливата стойност на финансовите инструменти.

Промените изискват за оповестяването на справедливата стойност да се използва тристепенна йерархична скала, която отразява значимостта на факторите използвани за определянето на справедливата стойност на финансовите инструменти. Допълнителни оповестявания са необходими когато справедливата стойност се категоризира като Ниво 3 (значителни непазарни фактори) по йерархичната скала за определяне на справедлива стойност. Промените изискват при наличие на значителни трансфери между Ниво 1 и Ниво 2 от йерархичната скала за определяне на справедлива стойност тези трансфери да се оповестяват отделно, като се разграничават трансферите от и във всяко ниво. В допълнение, промените в оценъчните техники между периодите и причините за това следва да се оповестяват за всеки клас финансови инструменти.

2. Основни елементи на счетоводната политика

(а) Признаване на приходи и разходи от лихви

Приходите и разходите от лихви се признават в отчета за доходите, чрез прилагането на метода на ефективния лихвен процент. Ефективният лихвен процент е този, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания и постъпления през срока на съществуване на финансовия актив или пасив до балансовата стойност на актива или пасива. Ефективният лихвен процент се определя при първоначалното признаване на финансовия актив или пасив и впоследствие не се коригира.

Изчисляването на ефективния лихвен процент включва всички комисиони, получени или платени, както и отстъпки или премии, които са неразделна част от ефективния лихвен процент. Транзакционните разходи са вътрешно присъщи разходи, директно отнасящи се към придобиването, емитирането или отписването на финансов актив или пасив.

Приходите и разходите от лихви, представени в отчета за доходите включват:

- лихвата върху финансовите активи и пасиви по амортизирана стойност, изчислена по метода на ефективен лихвен процент;
- лихвата върху инвестиционни ценни книжа на разположение за продажба, изчислена по метода на ефективен лихвен процент;

(б) Валутни операции

Валутните операции се оценяват по официалния валутен курс в деня на операцията. Паричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута и отчетени по историческа стойност, се преоценяват по официалния курс валиден за деня. Курсовите разлики възникнали в резултат на преоценката се отчитат в отчета за доходите. Непаричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута и отчетени по историческа стойност, се отчитат по официалния валутен курс в деня на операцията.

(в) Такси и комисиони

Приходите и разходите от такси и комисиони, които са неразделна част от ефективния лихвен доход/разход за финансов актив или пасив се включват в приходите и разходите от лихви.

Другите приходи от такси и комисиони, включително такси за обслужване на сметки, продажби на услуги, гаранции и акредитиви се признават с извършването на съответните услуги.

Другите разходи за такси и комисиони, свързани основно с обслужване на сметки и други разходи за такси се признават с получаването на съответните услуги.

(г) Нетни приходи от търговски операции

Нетни приходи от търговски операции включват печалбите нетно от загубите, свързани с активи и пасиви държани за търгуване, и включва всички реализирани и нереализирани промени в справедливата стойност, лихви, дивиденди и курсови разлики. Нетен доход от търговски операции включва курсови разлики от финансови активи в инвестиционен портфейл.

(д) Финансови инструменти

В отчета за финансовото състояние на Банка ДСК ЕАД финансовите инструменти са представени като финансови активи за търгуване, на разположение за продажба и държани до падеж и кредити и вземания от банки и други клиенти.

(1) Класификация

Подробно описание на класификацията на финансовите активи и пасиви е представено в бележка 2 – Основни елементи на счетоводната политика - т. (е), (ж), (з), (и).

(2) Признаване

Банката отчита финансовите активи за търгуване и инвестиции, кредити и вземания на Банката както и финансови пасиви отчитани по амортизирана стойност от датата на уреждане. Всички останали финансови активи и финансови пасиви се отчитат на дата на търгуване, когато Банката стане страна по договорите на финансовите инструменти. От този момент Банката отчита всички приходи и разходи, свързани с промяна на справедливата им стойност.

Финансовите инструменти се отчитат първоначално по справедлива стойност, като за финансовите инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата се включват разходите по осъществяване на сделката.

(3) *Оценка по амортизирана стойност*

Амортизираната стойност на финансов актив или пасив е сумата, по която финансов актив или пасив се оценява при първоначално признаване, минус погашенията по главница, плюс или минус кумулативната амортизация като се използва ефективен лихвен процент за разликата между първоначално признатата сума и сумата на падеж минус разходите за обезценка.

(4) *Принципи за оценка по справедлива стойност*

Справедлива стойност е сумата, за която може да бъде заменен един актив, или уреден един пасив, между информирани, съгласни страни в пряка сделка на датата на оценяване.

Когато е възможно, Банката оценява справедливата стойност на един инструмент, използвайки борсовите цени на активния пазар за този инструмент. Пазарът се счита за активен, ако борсовите цени са регулярни и лесно достъпни и представляват актуални и редовно осъществявани преки пазарни сделки.

Ако пазарът за даден финансов инструмент не е активен, Банката установява справедливата стойност, използвайки техники за оценка. Техниките за оценка включват използване на скорошни преки сделки между информирани, съгласни страни (ако има такива), съпоставка с текущата справедлива стойност на други инструменти, които са сходни по същество, анализи на дисконтираните парични потоци и модели с цени на опции. Избраната техника за оценка използва максимално пазарните данни, разчита възможно най-малко на специфични за Банката оценки, включва всички фактори, които участниците в пазара биха взели предвид при определянето на цена, и е съвместима с приетите икономически методи за ценообразуване на финансови инструменти. Данните за техниките за оценка адекватно представят пазарните очаквания и измервания за факторите на риск и доходност, присъщи на финансовия инструмент. Банката проверява техниките за оценка и тества валидността им, използвайки цени от текущи пазарни транзакции, които се наблюдават на пазара със същия инструмент или цените са основани на други налични данни, които се наблюдават на пазара.

Най-добрият показател за справедливата стойност на един финансов инструмент при първоначално признаване е цената на сделката, т.е. справедливата стойност на даденото или получено вложение, освен ако справедливата стойност на този инструмент се вижда при сравнение с други явни текущи пазарни транзакции със същия инструмент (т.е. без изменения или регрупиране) или въз основа на техники за оценка, чиито променливи включват само данни, които се наблюдават на пазара. Когато цената по сделката е най-добрият показател за справедливата стойност при първоначално признаване, финансовият инструмент се оценява първоначално по цена на сделката и всяка разлика между тази цена и стойността, получена първоначално от модел за оценка, се признава впоследствие в печалбата или загубата в зависимост от отделните факти и обстоятелства по сделката, но не по-късно от момента, когато оценката е изцяло подкрепена от явни пазарни данни или сделката е приключена.

Активите и дългите позиции се оценяват по цена „продава“, а пасивите и късите позиции се оценяват по цена „купува“. Когато Банката има позиции с риск от компенсиране, се използват средно-претеглени пазарни цени, за да се оценят позициите с риск от компенсиране, а корекция по цена „продава“ и „купува“ се прилага съответно само за нетната отворена позиция. Справедливите стойности отразяват кредитния риск на инструмента и включват корекции за осчетоводяване на кредитния риск на Банката и на отсрещната страна при необходимост. Оценките на справедливата стойност, получени от модели, се коригират според всички останали фактори, като ликвиден риск или несигурност на модела, до степента, в която според Банката трето лице, участващо на пазара, би ги взело под внимание при оценяване на сделка.

(5) *Отписване*

Банката отписва финансов актив, когато договорните права към паричните потоци от финансовия актив изтекат, или когато прехвърли правата за получаване на договорните парични потоци от финансовия актив в транзакция, в която се прехвърлят всички съществени рискове и печалби от притежаването на финансовия актив. Всяко участие в прехвърлени финансови активи, което е създадено или запазено от Банката, се признава като отделен актив или пасив.

Банката отписва финансов пасив, когато нейните договорни задължения са изпълнени или отменени или изтекат.

Банката извършва транзакции, при които се прехвърлят активи, признати в отчета за финансовото състояние, но запазва всички или всички съществени рискове и печалби от прехвърлените активи или част от тях. Ако са запазени част или всички съществени рискове и печалби, то прехвърлените активи не се отписват от отчета за финансовото състояние. Прехвърляне на активи със запазване на част или всички съществени рискове и печалби са например сделки със заемане на ценни книжа или с ангажимент за обратно изкупуване.

При транзакции, при които Банката нито запазва, нито прехвърля всички съществени рискове и печалби от притежаването на един финансов актив, тя отписва актива, ако не запазва контрол над него. Правата и задълженията, запазени при прехвърлянето, се признават отделно съответно като активи и пасиви. При сделки, при които се запазва контрол над актива, Банката продължава да признава актива до степента на нейното участие, в зависимост от това доколко е изложена на промени в стойността на прехвърления актив.

При определени сделки Банката запазва задължението си да обслужва прехвърления финансов актив срещу заплащане. Прехвърленият актив се отписва изцяло, ако отговаря на критериите за отписване. Активът или пасивът се признава в договора за обслужване в зависимост от това дали таксата за обслужване е повече от достатъчна (актив) или по-малко от достатъчна (пасив) за извършване на услугата.

(6) *Компенсиране*

Финансовите активи и пасиви се компенсират и съответно нетната стойност се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Банката има законно право да компенсира признатите стойности и възнамерява да извърши уреждане на актива и пасива на нетна основа.

Приходи и разходи се представят нетно само в случаите, които са позволени от счетоводните стандарти, или от печалби и загуби, които възникват от група от сходни транзакции като тези, които са в резултат на търговските операции на банката.

(7) *Обезценка на активи*

Към всяка дата на изготвяне на отчет за финансовото състояние се извършва преглед на финансовите активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата за наличие на индикации за обезценка. Финансовите активи са обезценени, когато съществува обективно доказателство, че е възникнало събитие, което води до загуба след първоначалното признаване и че събитията, има значение за бъдещите парични потоци на актива, които могат да бъдат измерени надеждно.

Обективни доказателства за загуба от обезценка на финансовите активи включително капиталови инструменти представляват просрочие или невъзможност за погасяване на задължения на кредитополучател, реструктуриране на кредити при неблагоприятни за Банката финансови условия, индикации, че кредитополучателя или емитента на финансов инструмент ще обяви фалит, изчезването на активен пазар за ценна книга, или друга публично достъпна информация, отнасяща се до група активи като негативна промяна във възможността за погасяване на група кредитополучатели в група или икономически условия, които са в пряка връзка с просрочия в група активи. В допълнение в случай на продължителен или съществен спад в пазарната

стойност на инвестиция в капиталови инструменти съществува обективно доказателство за наличие на обезценка на капиталовите инструменти.

Банката преценява необходимостта от обезценка на кредити и инвестиции до падеж на индивидуална и групово основа. Всички индивидуално значими кредити и инвестиции до падеж се оценяват за специфична обезценка. Всички индивидуално значими кредити и инвестиции до падеж, на които не са начислени специфични загуби от обезценка се оценяват на портфейлна база. Кредити и инвестиции до падеж, които не са индивидуално значими се оценяват за обезценка на портфейлна основа като се създават групи от кредити и ценни книги до падеж със сходни рискови характеристики. При обезценката на портфейлна основа Банката използва статистически модели, базирани на исторически опит за вероятността от неплащане, времето на реинтегриране на загуби от обезценка и сумата на възникналата загуба, която се коригира с преценката на ръководството дали текущите икономически и кредитни условия са такива, че реалните загуби са по-високи или по-ниски от резултатите от историческото моделиране. Делът на просрочените активи, загубите и очаквания период на реинтегриране на загуби редовно се съпоставят с реалните данни, за да се валидират моделите за оценка.

Загубите от обезценка при активи, отчетени по амортизирана стойност, се измерват като разликата между балансовата стойност на финансовия актив и сегашната стойност на приблизително изчислени бъдещи парични потоци, намалени с процент за риск, според класификационната група, към която са причислени и дисконтирани по първоначалния ефективен лихвен процент на актива. Загубите се признават в печалби и загуби и се отразяват в корективна сметка срещу кредити и вземания. Лихвата върху обезценения актив продължава да се признава чрез амортизация на сконтото. Когато последващо събитие става причина за намаляването на загубата от обезценка, намалението в загубата от обезценка се сторнира в печалби и загуби.

Загубите от обезценка при инвестиционни ценни книжа на разположение за продажба се признават, като акумулираната загуба, призната директно в собствения капитал, се прехвърля в печалби и загуби. Акумулираната загуба, прехвърлена от капитала и призната в печалби и загуби, е разликата между цената на придобиване, нетна от всички погасявания по главници и амортизации, и настоящата справедлива стойност минус всички загуби от обезценка, признати преди това в печалби и загуби. Ако в следващ период справедливата стойност на обезценена дългова ценна книга на разположение за продажба се увеличи и увеличението може обективно да се свърже със събитие, възникнало след като загубата от обезценка е била призната в печалби и загуби, загубата от обезценка се сторнира, като сумата на сторното се признава в печалби и загуби. Всяко последващо възстановяване в справедливата стойност на обезценена капиталова ценна книга на разположение за продажба се признава директно в капитала.

(е) Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти включват пари в брой, парични средства на депозит в Централната банка, ностро сметки и краткосрочни високоликвидни вземания от банки с матуритет до три месеца.

(ж) Финансови активи и пасиви, държани за търгуване

Финансовите активи, отчетани по справедлива стойност в печалбата или загубата, включват инструменти за търгуване, които Банката държи основно с цел да ги продаде или придобие обратно в кратък срок или ги държи като част от портфейл, който се управлява като цяло с цел краткосрочна печалба.

Финансовите активи и пасиви за търгуване се признават първоначално по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние като разходите за придобиване се отнасят директно в отчета за доходите. Всички промени в справедливата стойност се признават като нетни приходи от

търговски операции в отчета за доходите. Финансовите активи и пасиви за търгуване не се рекласифицират след първоначалното им признаване, освен ако Банката прецени, че няма да ги държи с цел търгуване в близко бъдеще и са налице следните условия: ако финансовият актив отговаря на определението за кредити и вземания той би могъл да бъде рекласифициран, ако Банката има намерение и възможност да държи актива за определен период или до падеж; ако финансовият актив не отговаря на определението за кредити и вземания, той може да бъде рекласифициран извън категория „за търговия“ само при „необичайни обстоятелства“.

Банката не е рекласифицирала активи от категория „за търговия“ в други категории през отчетния период.

(з) Инвестиции

Инвестициите се признават първоначално по справедлива стойност като за инвестиции, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата в справедливата стойност се включват директните разходи за придобиване на инвестициите. При последваща оценка в зависимост от класификацията инвестициите се отчитат като до падеж или на разположение за продажба.

(1) Инвестиции, държани до падеж

Финансови активи, държани до падеж са недеривативни активи с фиксирани или определими плащания и фиксиран падеж, които Банката има намерението и възможността да държи до падеж, не са класифицирани по справедлива стойност през отчета за доходите и не представляват финансови активи на разположение за продажба.

Инвестициите, държани до падеж се отчитат по амортизирана стойност на базата на ефективен лихвен процент. При продажби или рекласификации на повече от незначителна част от активите, държани до падеж, които не падежират в близък срок следва да се направи рекласификация на целия портфейл от инвестиции, държани до падеж в групата на инвестиции на разположение за продажба. В резултат на рекласификацията банката не може да класифицира инвестиции като държани до падеж в текущата година, както и в следващите две години. Продажби и рекласификации при следните обстоятелства няма да предизвикат рекласификация на целия портфейл: продажби или рекласификации близо до падежната дата, при които пазарния лихвен процент няма значителен ефект върху пазарната цена на финансовите инструменти; продажби или рекласификации след като Банката е събрала значителна част от главниците; продажби или рекласификации, които са в резултат на извънредни, непредвидими обстоятелства, извън контрола на Банката.

(2) Инвестиции на разположение за продажба

Инвестициите на разположение за продажба са недеривативни активи, които не са класифицирани в друга група финансови активи. Капиталови инвестиции, които не се котираат на пазара и справедливата им стойност не може да бъде надеждно определена се отчитат по цена на придобиване. Всички останали инвестиции на разположение за продажба се отчитат по справедлива стойност.

Приходите от лихви се признават като се използва метода на ефективен лихвен процент. Приходите от дивиденди се признават в отчета за доходите, когато Банката получава правото на дивидент. Валутните разлики на инвестициите на разположение за продажба се признават в отчета за доходите.

Разликите в справедливата стойност се признават директно в капитала докато инвестицията се продаде или обезцени напълно, когато кумулативните приходи и разходи признати в капитала се признават в отчета за доходите.

(и) Кредити и аванси

Кредити и аванси са недеривативни финансови инструменти с фиксирани или определени плащания, които не се котират на активен пазар и които Банката не възнамерява да продаде незабавно или в близко бъдеще. Те включват заеми и аванси към банки и клиенти, различни от закупените от Банката кредити, придобити при тяхното емитиране.

Когато Банката придобива финансов актив и едновременно сключва споразумение за обратна продажба на актива (или подобен инструмент) по фиксирана цена на бъдеща дата (обратна репо сделка), споразумението се осчетоводява като кредит или аванс и активът, предмет на обезпечение по сделката не се признава в отчета за финансовото състояние.

Кредитите и авансите се признават първоначално по справедлива стойност включително първоначалните преки разходи за придобиване на активите. При последваща оценка кредитите и авансите се отчитат по амортизирана стойност на базата на ефективен лихвен процент.

(к) Дълготрайни материални активи

Банката прилага политиката да отчита тези активи по преоценена стойност съгласно допустимия алтернативен подход на МСС 16 Имоти, машини, съоръжения и оборудване.

Земята и сградите се отчитат по справедлива стойност, която периодично се определя чрез оценка от професионални квалифицирани оценители. Справедливата стойност на останалите дълготрайни материални активи е тяхната пазарна стойност. Преоценката на дълготрайните материални активи се извършва актив по актив на база пропорционално преизчисление отчетната стойност на актива и натрупаните за него амортизации към датата на преоценка. Когато отчетната стойност на активите се увеличава в резултат на преоценка, увеличението се отразява директно в преоценъчния резерв на собствения капитал. Когато отчетната стойност на активите се намалява в резултат на преоценка, намалението се признава в намаление на преоценъчния резерв, като в случай на недостиг разликата се отчита като разход в отчета за доходите. Преоценка на земи и сгради е извършена през 2002 и 2005 година.

Стопанският инвентар и други материални активи са представени в отчета за финансовото състояние по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация.

Амортизацията се начислява на база линейния метод по установени норми с цел пълно амортизиране на стойността на дълготрайните активи в продължение на очаквания срок на тяхното използване.

По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми:

	%
▪ Сгради	2 - 15
▪ Машини, производствено оборудване и апаратура	30
▪ Леки автомобили	25
▪ Транспортни средства (без леки автомобили)	10
▪ Компютри, съобразно клас и полезен живот	12.5 - 50
▪ Стопански инвентар и други амортизируеми активи	10- 15

Активите се амортизират от момента на тяхното въвеждане в експлоатация.

(л) Нематериални активи

Нематериални активи, придобити от Банка ДСК ЕАД, се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и със загубите от обезценка.

Амортизацията се изчислява на база линейния метод за периода на очаквания срок на ползване. По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми:

	%
▪ Програмни продукти, съобразно клас и полезен живот	20 - 50

(м) Наети активи

Плащанията, извършени по договори за оперативен лизинг, се признават в отчета за доходите на линейна база през периода на лизинга.

Активи, наети по договори за финансов лизинг се отчитат в отчета за финансовото състояние като дълготраен актив и задължение по лизинг. Минималните лизингови плащания по тези договори се разпределят пропорционално между финансов разход и намаление на задълженията. Финансовият разход се амортизира през целия период на лизинговия договор.

(н) Отчитане на договори за финансов лизинг

Лизингови договори, при които Банката поема всички съществени рискове и ползи от правото на собственост, се класифицират като финансов лизинг. При първоначалното признаване наетият актив се оценява на сумата, равна на по-ниската от справедливата стойност или настоящата стойност на минималните лизингови плащания. След първоначалното признаване активът се осчетоводява в съответствие със счетоводната политика, приложима за този актив.

(о) Провизии

Провизия се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Банката е поела законов ангажимент в резултат на минали събития или съществува сегашно задължение, погасяването на които е вероятно да бъде свързано с намаляване на икономически ползи. В случай че ефектът е съществен, провизията се определя чрез дисконтиране на очакваните бъдещи парични потоци на база дисконтов фактор. Дисконтовият фактор се определя преди облагане с данъци и отразява текущата пазарна оценка на времевите разлики и там където е подходящо, специфичните рискове за задължението.

(п) Депозити и подчинени пасиви

Депозитите и подчинените пасиви са източниците на Банката за финансиране на вземанията.

Когато Банката продава финансов актив и едновременно сключи споразумение за обратно изкупуване на този (или подобен) актив на фиксирана цена на бъдеща дата („репо“) споразумението се осчетоводява като депозит, а основният актив продължава да се признава във финансовите отчети на Банката.

Банката класифицира капиталовите инструменти като финансови пасиви или капиталови инструменти в съответствие със съдържанието на договорните условия на инструментите. Депозитите и подчинените пасиви първоначално се оценяват по справедлива стойност плюс пряко разпределените разходи по сделката, а впоследствие се оценяват по амортизираната им стойност, чрез метода на ефективния лихвен процент.

(р) Финансови гаранции

Финансовите гаранции са договори, според които Банката трябва да извърши специфични плащания, за да компенсира държателя на договора за загуба, претърпяна поради неплащане навреме на вноската от определен длъжник в съответствие с условията на дългов инструмент.

Пасивите от финансови гаранции първоначално се признават по справедливата им стойност, а първоначалната справедлива стойност се амортизира през живота на финансовата гаранция. Пасивът от гаранция впоследствие се отчита по по-високата от амортизираната сума и настоящата стойност на каквото и да е очаквано плащане (когато е силно вероятно плащане по гаранцията). Финансовите гаранции се представят в провизии по задължения.

(с) Данъчно облагане

Данъкът върху печалбата за годината включва текущ и отсрочен данък. Данъкът върху доходите се отчита в отчета за доходите, освен в случаите когато данъкът се отнася до статии, които са отнесени директно към собствения капитал. Текущият данък включва сумата на данъка, която следва да се плати върху очакваната облагаема печалба за периода, въз основа на ефективната данъчна ставка или действащата такава в деня на изготвяне на отчета за финансовото състояние, и всички корекции върху дължимия данък за минали години.

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на метода на балансовите пасиви върху всички временни разлики между балансовата стойност съгласно финансовите отчети и стойностите, изчислени за данъчни цели.

Отсроченият данък се изчислява на базата на данъчните ставки, които се очаква да бъдат действащи, когато активът се реализира или задължението се погаси. Ефектът върху отсрочения данък от промяна на данъчните ставки се отчита в отчета за доходите, с изключение на случаите, когато се отнася до суми, предварително начислени или отчетени директно в собствения капитал.

Отсрочен данъчен актив се признава само до размера, до който е вероятно получаването на бъдещи данъчни печалби, срещу които може да се оползотворят неизползваните данъчни загуби или данъчен кредит. Отсрочените данъчни активи се намаляват в съответствие с намалението на вероятността за реализиране на данъчни ползи.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се нетират, ако съществува правно основание текущите данъчни активи да се компенсират с текущи данъчни пасиви и те са свързани с начисляване на текущи данъци към една и съща данъчна администрация на данъчно задължените лица.

(т) Доходи на персонала

(1) Планове с дефинирани вноски

План с дефинирани вноски е план за доходи след напускане, според който дружество плаща вноски на друго лице и няма никакви правни или конструктивни задължения да плаща допълнителни суми след това. Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажимента на Банката да превежда вноски по плановете за дефинирани вноски, се признават в печалби и загуби текущо.

(2) Планове с дефинирани доходи

План с дефинирани доходи е план за доходи след напускане, различен от план с дефинирани вноски. Нетното задължение на Банката за планове с дефинирани доходи се изчислява като се прогнозира сумата на бъдещите доходи, които служителите са придобили в замяна на своите услуги в текущия и предходни периоди; и този доход се дисконтира, за да се определи неговата настояща стойност.

Банката има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионират в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на Труда (КТ) в България. Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две месечни брутни работни заплати. В случай, че работникът или служителят има натрупан стаж от 10 и повече години към датата на пенсиониране, обезщетението е в размер на шест месечни брутни работни заплати. Към датата на баланса ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи за всички служители на база на доклад, изготвен от актюер чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици. В бележка 8 е оповестена сумата на начисленото задължение, както и основните допускания, на базата на които е извършена оценката му.

Банката признава всички актюерски печалби и загуби възникващи от плана за дефинирани доходи в разходи за персонала в печалби и загуби.

(3) *Доходи при прекратяване*

Доходи при прекратяване се признават като разход, когато Банката се е ангажирала ясно, без реална възможност за отказ, с официален подробен план, с който или да прекрати работни отношения преди нормалната дата на пенсиониране, или да предостави обезщетения при прекратяване, в резултат на предложение, направено за насърчаване на доброволното напускане. Доходи при прекратяване за доброволно напускане са признати като разход, ако Банката е отправила официално предложение за доброволно прекратяване, и е вероятно, че офертата ще бъде приета, а броят на приелите може да се оцени надеждно. Ако обезщетения се дължат за повече от 12 месеца след края на отчетния период, те се дисконтират до тяхната настояща стойност.

(4) *Краткосрочни доходи на наети лица*

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и са отчетени като разход когато свързаните с тях услуги се предоставят. Пасив се признава за сумата която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Банката има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надеждно. Банката признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

(y) **Международни стандарти за финансова отчетност (МСФО) и разяснения (КРМСФО), одобрени за прилагане от Европейската комисия, които още не са в сила към датата на отчета**

Някои нови стандарти, промени в стандарти и разяснения, все още не са влезли в сила за годината, завършваща на 31 декември 2009 г., и не са били приложени по-рано при изготвянето на неконсолидирани финансови отчети.

- МСФО 9 Финансови инструменти, публикуван на 12 ноември 2009 г. като част от 1 фаза на Борда по Международни счетоводни стандарти за подмяна на МСС 39, третира класификацията и оценката на финансовите активи. Изискванията на МСФО 9 се различават значително от съществуващите изисквания на МСС 39 по отношение на финансовите активи. Стандартът съдържа две основни категории за оценка на финансови активи: по амортизирана стойност и по справедлива стойност. Финансов актив ще бъде оценяван по амортизирана стойност, ако бизнес модела за този актив е той да се държи с цел получаване на договорените парични потоци от него, и договорните условия по актива пораждат парични потоци на определени дати само по

главница и лихва върху оставащата главница. Всички останали финансови активи ще се оценяват по справедлива стойност. МСФО 9 ще елиминира съществуващите категории в МСС 39: държани до падеж, на разположение за продажба и кредити и вземания. За инвестиции в капиталови инструменти, които не са държани за търгуване, стандартът позволява неотменяем избор при първоначалното признаване на база отделна сделка, всички промени в справедливата стойност на тези инвестиции да се представят в друг всеобхватен доход. Забранява се рекласифицирането на суми от друг всеобхватен доход в печалбата и загубата на по късен етап. Въпреки това, дивидентите получени от капиталови инструменти, се признават в печалбата и загубата, а не в друг всеобхватен доход, стига те да не представляват частично възстановяване на себестойността на инвестицията. Инвестиции в капиталови инструменти, за които Банката не е избрала да представя промените в справедливата стойност в друг всеобхватен доход ще бъдат оценявани по справедлива стойност, като промените в справедливата стойност ще се признават в печалбата и загубата. МСФО 9 изисква внедрени деривати, които се съдържат в основен договор представляващ финансов актив в обхвата на стандарта да не се отделят, вместо това хибридният финансов инструмент се разглежда цялостно, за да се прецени дали да се оценява по амортизирана или справедлива стойност. МСФО 9 е в сила за първата финансова година започваща на, или след 1 януари 2013 г. Ранното прилагане е позволено. Ръководството е в процес на оценка на потенциалния ефект, който стандарта ще има върху финансовите отчети на Банката.

- Ревизиран МСФО 3 Бизнес Комбинации (2008) е в сила за първата финансова година, започваща на, или след 1 юли 2009 г. Ръководството не очаква МСФО 3 (Ревизиран) да засегне финансовите отчети, тъй като Банката няма интерес в дъщерни дружества, който да бъде засегнат от промените в стандарта.
- Промени в МСС 27 Консолидирани и отделни финансови отчети е в сила за първата финансова година, започваща на, или след 1 юли 2009 г. Ръководството не очаква тези промени в МСС 27 да засегнат финансовите отчети, тъй като Банката няма интерес в дъщерни дружества, който да бъде засегнат от промените в стандарта.
- Промени в МСС 32 Финансови инструменти: Представяне: Класификация на издадени права е в сила за първата финансова година започваща на, или след 1 февруари 2010 г. Ръководството не очаква тези промени в МСС 32 да засегнат финансовите отчети, тъй като Банката не е издавала в миналото такива инструменти.
- Промени в МСС 39 Финансови инструменти: Признаване и оценка: Допустими хеджирани позиции е в сила за първата финансова година започваща на, или след 1 юли 2009 г. Ръководството не очаква тези промени в МСС 39 да засегнат финансовите отчети, тъй като Банката не прилага счетоводно отчитане на хеджиране.
- КРМСФО 12 Споразумения за концесии на услуги трябва да се приложи, най-късно, от началната дата на първата финансова година започваща на, или след 1 април 2009 г. Ръководството не очаква КРМСФО 12 да засегне финансовите отчети, доколкото Банката не е страна по споразумения за концесии на услуги.
- КРМСФО 15 Споразумения за строителство на имоти е в сила за първата финансова година започваща на, или след 1 януари 2010 г. Ръководството не очаква КРМСФО 15 да засегне финансовите отчети, доколкото Банката не предоставя услуги по строителство на имоти и не изгражда имоти за продажба.
- КРМСФО 16 Хеджинг на нетна инвестиция в чуждестранна дейност е в сила за първата финансова година започваща на, или след 1 юли 2009 г. Ръководството не очаква КРМСФО 16 да засегне финансовите отчети доколкото Банката няма инвестиции в чуждестранна дейност.
- КРМСФО 17 Разпределения на непарични активи към собственици трябва да се приложи, най-късно, от началната дата на първата финансова година започваща на, или

след 1 ноември 2009 г. Доколкото интерпретацията не е приложима за периоди преди тя да е влязла ефективно в сила, както и факта, че се отнася до бъдещи дивиденди в компетенциите на Общото събрание, не е възможно да се определят ефектите от нейното прилагане предварително.

- КРМСФО 18 Трансфери на активи от клиенти трябва да се приложи проспективно, най-късно, от началната дата на първата финансова година започваща на, или след 1 ноември 2009 г. Ръководството не очаква КРМСФО 18 да засегне финансовите отчети, тъй като обичайно Банката не получава трансфери на активи от клиенти.

Ръководството счита, че е подходящо да отбележи че следните ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са вече издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), все още не са били одобрени за прилагане от Европейската комисия и съответно не са взети под внимание от Банката при изготвянето на тези консолидирани финансови отчети. Датите на влизане в сила за тях ще зависят от решението за прилагане от Европейската комисия.

- Подобрения в МСФО 2009 (издадени април 2009 г.), в сила от различни дати, по принцип 1 януари 2010 г.;
- Промени в МСФО 2 Групови сделки с плащания на базата на акции (издаден юни 2009 г.), в сила от 1 януари 2010 г.;
- Промени в МСФО 1 Допълнителни освобождавания за първоначално прилагане (издаден юли 2009 г.), в сила от 1 януари 2010 г.;
- Промени в МСС 32 Класифициране на издадени права (издаден октомври 2009 г.), в сила от 1 февруари 2010 г.;
- Ревизиран МСС 24 Сделки със свързани лица (издаден ноември 2009 г.), в сила от 1 януари 2011 г.;
- МСФО 9 Финансови инструменти (издаден ноември 2009 г.), в сила от 1 януари 2013 г.;
- Промени в КРМСФО 14 Предплащания за изисквания за минимално финансиране (издаден ноември 2009 г.), в сила от 1 януари 2011 г.;
- КРМСФО 19 Погасяване на финансови пасиви с капиталови инструменти (издаден ноември 2009 г.), в сила от 1 юли 2010 г.

Към датата на изготвянето на тези финансови отчети, ръководството все още не е завършило приблизителната оценка на потенциалните ефекти от тези промени върху тях.

3. Оповестяване на политиката по управление на риска

По-долу са представени различните рискове, на които Банка ДСК ЕАД е изложена, както и подходите, които е възприела за управлението им.

(а) Ликвиден риск

Ликвидният риск възниква във връзка с осигуряването на средства за дейностите на Банка ДСК ЕАД и управлението на нейните позиции. Той има две измерения – риск Банка ДСК ЕАД да не бъде в състояние да посрещне задълженията си, когато те станат дължими и риск от финансова загуба при наложителна продажба на финансови активи с цел осигуряване на ликвидност.

Банка ДСК ЕАД поддържа търговски позиции в ограничен брой финансови инструменти – недеривативни и деривативни. Повечето от деривативните търговски операции са насочени към предоставяне на продукти на корпоративните клиенти на конкурентни цени. Банка ДСК ЕАД използва пакет от инструменти на паричния и капиталовия пазар с цел поддържане на текуща ликвидност и реализиране на допълнителен доход.

Целта на управлението на ликвидния риск в Банка ДСК ЕАД е осигуряване на достатъчно ликвидност за посрещане на текущите задължения на Банката, когато станат дължими при нормални и извънредни обстоятелства, без понасянето на значителни загуби от продажба на ликвидни активи или използване на по-скъпо финансиране.

Органът за управление на ликвидността е Комитетът за управление на активите и пасивите (КУАП). Основният коефициент, използван от Банката за управление на ликвидния риск е съотношението на нетните ликвидни активи към общия размер на привлечените средства.

	31-декември-2009	31-декември-2008
Коефициент на ликвидни активи	17.05%	11.30%

За анализа на ликвидността Банката изготвя падежна таблица, в която паричните потоци по отделните активи и пасиви се разпределят в интервали в зависимост от тяхната договорена дата за изплащане.

В следващите таблици е показано разпределението на финансовите пасиви според остатъчния им срок до падеж, в зависимост от договорената дата на изплащане, на база недисконтирани парични потоци:

Матуритетна структура на пасивите към 31 декември 2009

	Балансова стойност *	Брутен номинален поток	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 м. до 1 год.	От 1 год. до 5 год.	Над 5 години
<i>В хиляди лева</i>							
Пасиви							
Депозити от банки	4 132	4 132	4 132	-	-	-	-
Кредити от банки	723 380	723 454	279	480 776	196 581	10 103	35 715
Подчинен срочен дълг	686 422	776 012	-	6 334	11 324	455 474	302 880
Депозити от други клиенти	5 843 073	5 914 664	3 499 005	939 151	1 451 068	25 440	-
Текущи данъчни пасиви	761	761	761	-	-	-	-
Задължения по отсрочени данъци	9 317	9 317	-	-	-	9 317	-
Провизии по задължения	6 713	6 713	-	859	4 187	1 667	-
Други пасиви	56 177	56 177	56 177	-	-	-	-
Общо пасиви	7 329 975	7 491 230	3 560 354	1 427 120	1 663 160	502 001	338 595
Неусвоени кредитни ангажименти	-	430 457	430 457	-	-	-	-
Общо пасиви и ангажименти	7 329 975	7 921 687	3 990 811	1 427 120	1 663 160	502 001	338 595

Матуритетна структура на пасивите към 31 декември 2008

	Балансова стойност *	Брутен номинален поток	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 м. до 1 год.	От 1 год. до 5 год.	Над 5 години
<i>В хиляди лева</i>							
Пасиви							
Депозити от банки	391 896	392 331	378 436	13 895	-	-	-
Кредити от банки	909 854	934 194	1 103	392 794	29 859	485 730	24 708
Подчинен срочен дълг	688 829	917 081	-	4 951	14 057	560 692	337 381
Депозити от други клиенти	5 368 717	5 406 230	3 869 682	546 830	954 477	35 241	-
Текущи данъчни пасиви	8 841	8 841	8 841	-	-	-	-
Задължения по отсрочени данъци	9 090	9 090	-	-	-	9 090	-
Провизии по задължения	5 714	5 714	-	641	3 858	1 215	-
Други пасиви	54 825	54 825	54 825	-	-	-	-
Общо пасиви	7 437 766	7 728 306	4 312 887	959 111	1 002 251	1 091 968	362 089
Неусвоени кредитни ангажменти	-	534 847	534 847	-	-	-	-
Общо пасиви и ангажменти	7 437 766	8 263 153	4 847 734	959 111	1 002 251	1 091 968	362 089

* Балансовата стойност на пасивите включва начислените дължими лихви към датата на отчета

В допълнение към матуритетната структура Банката анализира стабилността на привлечените средства по различните бизнес линии с цел определяне на реалистичните изходящи парични потоци. Анализът се извършва периодично и информацията за промяна на поведението на вложителите се представя на ръководството на Банката.

За попълване на ликвидния дисбаланс Банка ДСК ЕАД предвижда използване на наличните ликвидни средства. За целта се поддържат съотношения на ликвидните активи към общо привлечени средства на разумни нива.

Разумното управление на ликвидността изисква избягване на концентрация на привлечените средства от големи вложители. Периодично се извършва анализ на значимите по размер привлечени средства и се съблюдава диверсификацията в общия портфейл от пасиви.

(б) Пазарен риск

Всички търгуеми инструменти са изложени на пазарен риск, в резултат на настъпване на бъдещи промени в пазарните условия, които могат да намалят пазарната им стойност. Инструментите се оценяват по справедлива стойност и всички промени в пазарните условия пряко рефлектират върху нетните приходи от търговски операции.

Банка ДСК ЕАД управлява притежаваните от нея търгуеми инструменти отчитайки променящите се пазарни условия. Експозицията по отношение на пазарен риск се управлява в съответствие с лимитите за риск, одобрени от ръководството.

(1) Лихвен риск

Дейността на Банка ДСК ЕАД е обект на риск от колебания в лихвените проценти, до степента, в която лихвоносните активи (включително инвестициите) и лихвените пасиви падежират или

търпят промени в лихвените равнища по различно време и в различна степен. В случаите на активи и пасиви с плаващи лихвени проценти, Банка ДСК ЕАД е изложена на риск от неблагоприятни промени на базовите лихвени проценти (Либор, Юрибор, Софибор), служещи за определяне на крайните лихвени проценти за клиенти, както и при взаимоотношенията с други банки. Политиката по управление на риска цели оптимизиране на нетните приходи от лихви, и постигане на пазарни лихвени равнища, съответстващи на стратегията на Банка ДСК ЕАД.

Процедурите по управление на лихвения риск се прилагат от гледна точка на чувствителността на Банка ДСК ЕАД спрямо промени в лихвените равнища. Действителният ефект зависи от множество фактори, които включват степента, в която плащания се осъществяват по-рано или по-късно от договорената дата, както и от промените в лихвения процент, породени от чувствителността спрямо различните периоди и валути.

Банката анализира лихвения риск като класифицира финансовите си активи и пасиви във времеви зони според чувствителността им към изменението на лихвените проценти по различни валути.

Таблица за лихвената чувствителност към 31 декември 2009

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 до 12 месеца	От 1 до 2 години	Над 2 години	Без лихва	Общо
<i>В хиляди лева</i>							
Парични средства и разплащателни сметки при кореспонденти	6 851	-	-	-	-	259 660	266 511
Фиксирана лихва	6	-	-	-	-	-	6
Променлива лихва	6 845	-	-	-	-	-	6 845
Без лихва	-	-	-	-	-	259 660	259 660
Финансови активи държани за търгуване	8 119	599	991	1 495	5 702	336	17 242
Фиксирана лихва	-	599	991	1 495	5 702	-	8 787
Променлива лихва	8 119	-	-	-	-	-	8 119
Без лихва	-	-	-	-	-	336	336
Кредити и вземания от банки, включително от ЦБ	334 193	-	-	-	-	498 395	832 588
Фиксирана лихва	334 193	-	-	-	-	-	334 193
Променлива лихва	-	-	-	-	-	-	-
Без лихва	-	-	-	-	-	498 395	498 395
Кредити и вземания от други клиенти	6 501 334	3 983	57 966	61 110	289 680	62 238	6 976 311
Фиксирана лихва	29 108	3 983	57 966	61 110	289 680	-	441 847
Променлива лихва	6 472 226	-	-	-	-	-	6 472 226
Без лихва	-	-	-	-	-	62 238	62 238
Инвестиции на разположение за продажба и държани до падеж	17 860	28 786	18 399	34 681	171 321	20 344	291 391
Фиксирана лихва	-	23 406	18 399	34 681	171 321	-	247 807
Променлива лихва	17 860	5 380	-	-	-	-	23 240
Без лихва	-	-	-	-	-	20 344	20 344
Общо лихвочувствителни активи	6 868 357	33 368	77 356	97 286	466 703	840 973	8 384 043
Фиксирана лихва	363 307	27 988	77 356	97 286	466 703	-	1 032 640
Променлива лихва	6 505 050	5 380	-	-	-	-	6 510 430
Без лихва	-	-	-	-	-	840 973	840 973
Депозити от банки	44	-	851	-	-	3 189	4 084

Банка ДСК ЕАД
Неконсолидирани финансови отчети
За годината към 31 декември 2009

Фиксирана лихва	-	-	851	-	-	-	851
Променлива лихва	44	-	-	-	-	-	44
Без лихва	-	-	-	-	-	3 189	3 189
Кредити от банки	469 399	216 382	35 647	-	-	-	721 428
Фиксирана лихва	-	10 000	20 000	-	-	-	30 000
Променлива лихва	469 399	206 382	15 647	-	-	-	691 428
Без лихва	-	-	-	-	-	-	-
Подчинен срочен дълг	293 375	-	391 166	-	-	-	684 541
Фиксирана лихва	-	-	-	-	-	-	-
Променлива лихва	293 375	-	391 166	-	-	-	684 541
Без лихва	-	-	-	-	-	-	-
Депозити от други клиенти	5 620 288	71 896	98 972	-	-	-	5 791 156
Фиксирана лихва	151 577	71 896	98 972	-	-	-	322 445
Променлива лихва	5 468 711	-	-	-	-	-	5 468 711
Без лихва	-	-	-	-	-	-	-
Общо лихвочувствителни пасиви	6 383 106	288 278	526 636	-	-	3 189	7 201 209
Фиксирана лихва	151 577	81 896	119 823	-	-	-	353 296
Променлива лихва	6 231 529	206 382	406 813	-	-	-	6 844 724
Без лихва	-	-	-	-	-	3 189	3 189

Финансовите активи и пасиви в таблицата са групирани на базата на по-ранната от датата на възможна промяна на лихвения процент или падежната дата.

(2) *Валутен риск*

Банка ДСК ЕАД е изложена на валутен риск при извършване на сделки с финансови инструменти, деноминирани в чуждестранна валута.

След въвеждането на Валутен борд в Република България, курсът на българския лев към еврото е фиксиран на 1,95583. Тъй като валутата, в която Банка ДСК ЕАД изготвя финансовите си отчети е българският лев, влияние върху отчетите оказват движенията в обменните курсове на лева спрямо валутите извън Еврозоната.

Политиката по управление на риска цели ограничаване на вероятните загуби от негативните движения на курсовете на чуждестранните валути различни от евро. Банка ДСК ЕАД управлява валутния риск централизирано, спазвайки предварително одобрени лимити за открити валутни позиции, стоп-загуба и VaR (Value at Risk). Стратегията на Банката е минимизиране на влиянието на измененията на валутните курсове върху резултатите. Информация за ръководството за нивото на валутен риск се предоставя ежедневно. Лимитите за ограничаване на валутния риск се актуализират периодично на база анализ на пазарната информация и вътрешните бизнес потребности на Банката.

За измерване на валутния риск на Банката се използва VaR модел. Основните характеристики на модела са: параметричен, 99% ниво на достоверност и 1 ден период на задържане. За извеждане на корелационна матрица се използват исторически наблюдения за движението на валутните курсове за 251 работни дни. Прилага се методиката на Risk Metrics за претегляне на наблюденията, според която последните изменения получават по голяма тежест. Статистиките на модела за 2009 и 2008 година са както следва:

В хиляди лева

2009

2008

Към 31 декември	14	80
Средна за периода	21	18
Максимална за периода	96	142
Минимална за периода	10	5

Моделът VaR има своите ограничения като възможности за загуби с по-голяма честота и в по-голям размер от предвидените. За целта се извършва непрекъснато бек-тестване на модела. За оценка на валутния риск в екстремни ситуации се извършва и стрес-тестване на база на потенциални значителни изменения на валутните курсове. Резултатите от бек-тестовите през 2009 и 2008 година са в рамките на допустимите отклонения.

По отношение на паричните активи и пасиви в чужда валута, които не са хеджирани, Банка ДСК ЕАД поддържа приемлива нетна експозиция като купува и продава чужда валута на спот курсове, когато счете за подходящо.

(3) *Риск при инвестиране в акции*

За регулиране на търговията с акции Банката е разработила специални правила за управление на риска по отношение на инвестициите в акции. Приети са лимити за позиции, ограничаване на загубите и VaR. Лимитите са изготвени на база на анализ на ликвидността и нивото на пазарен риск на компаниите, търгувани на Българска фондова борса.

Оценката на ефективността от инвестициите се извършва на база на специално изготвен за нуждите на Банката бенчмарк, включващ портфейла от възможни инвестиции.

Статистиката за VaR на портфейла от акции е както следва:

	2009	2008
<i>В хиляди лева</i>		
Към 31 декември	18	19
Средна за периода	21	34
Максимална за периода	29	49
Минимална за периода	14	18

Използваният модел е параметричен с 99% интервал на доверителност и 1 ден период на задържане. Моделът се бек-тества периодично. Допълнително се изготвя анализа на възможните разходи за ликвидации от отделни позиции и части от портфейла.

Банка ДСК ЕАД се въздържа от активна търговия и създаване на значителен портфейл от акции през 2009 година.

(в) **Кредитен риск**

(1) *Стратегии и процеси за управление на кредитния риск*

При осъществяването на търговски операции, кредитна и инвестиционна дейност, както и в случаите, в които играе ролята на посредник от името на клиенти или други организации и в качеството си на гарант, Банката е изложена на кредитен риск.

Кредитният риск, свързан с осъществяването на търговски операции и инвестиционна дейност се управлява посредством процедурите за управление на контрагентски риск, прилагани от Банката.

Рискът някоя от страните по договори за деривативни и други финансови инструменти да не бъде в състояние да посрещне своите задължения се следи текущо. С цел управление нивото на кредитния риск, Банката работи с контрагенти, с приемлив за нея кредитен рейтинг, към които се прилага изградена от Банката система от лимити .

Основният кредитен риск, на който е изложена Банката, възниква вследствие на предоставените заеми на клиенти. Същевременно Банката е изложена на кредитен риск, отразяван задбалансово, в резултат на сключените споразумения за предоставяне на кредити (когато все още не са усвоени) и издаване на гаранции и акредитиви. С цел ограничаване на този риск Банката прилага система за определяне на клиентски лимити, като всяко поемане на риск се одобрява от лица или от колективен орган, имащи компетенциите да одобрят съответната обща експозиция към клиента и групата, към която той принадлежи. Поеманите рискове се влияят и от оценката на клиента или на конкретната сделка посредством преобладаващо прилагане на статистически модели за оценка. По изключение, в случаите, когато статистическите модели са неприложими, се прилагат и експертни модели за оценка.

Кредити и вземания - необезценени

<i>В хиляди лева</i>	31-декември-2009		31-декември-2008	
	от други клиенти	от банки	от други клиенти	от банки
Без просрочие	2 996 358	832 588	2 750 167	536 363
Просрочени до 30 дни	473 879	-	347 356	-
Просрочени от 31 до 60 дни	102 523	-	63 084	-
Просрочени от 61 до 90 дни	50 360	-	17 081	-
Просрочени над 90 дни	61 166	-	5 783	-
Общо	3 684 286	832 588	3 183 471	536 363

Кредити и вземания - обезценени

<i>В хиляди лева</i>	31-декември-2009		31-декември-2008	
	брутна стойност	нетна стойност	брутна стойност	нетна стойност
Без просрочие	2 766 755	2 699 320	3 563 420	3 515 103
Просрочени до 30 дни	406 701	378 252	444 064	430 204
Просрочени от 31 до 60 дни	70 084	58 865	67 330	56 630
Просрочени от 61 до 90 дни	35 404	29 089	24 400	10 959
Просрочени над 90 дни	459 459	126 499	213 387	11 098
Общо	3 738 403	3 292 025	4 312 601	4 023 994

в т.ч. индивидуално обезценени поради:

Просрочие	711 539	316 323	341 702	97 586
Финансова нестабилност	2 378	251	5 582	753
	713 917	316 574	347 284	98 339

Политиката на Банка ДСК ЕАД изисква преди отпускане на одобрените кредити, клиентите да осигурят изискваните от нея обезпечения и да изпълнят поставените предварителни условия. Банковите гаранции и акредитиви са също обект на стриктно предварително проучване. В

договорите за поемане на риск се уточняват параметрите на отделните сделки (размер, срок, предварителни условия, цена и др.). Размерът на предоставените обезпечения обикновено възлиза на минимум 100 % от сумата на главницата и едногодишната лихва, като по-високият риск се съпътства от изисквания за по-висока степен на обезпеченост и/или изисквания за предоставяне на по-ликвидни обезпечения.

Обезпечения държани срещу необезценени кредити и вземания

	31-декември-2009	31-декември-2008
<i>В хиляди лева</i>		
Кредити и вземания без просрочие		
Ипотека	2 715 477	2 506 176
Парично обезпечение	31 494	27 469
ДЦК	431	5 369
Други обезпечения	126 647	136 947
	2 874 049	2 675 961
Просрочени кредити и вземания		
Ипотека	675 285	427 263
Парично обезпечение	590	570
Други обезпечения	3 253	3 067
	679 128	430 900
Общо	3 553 177	3 106 861

Обезпечения държани срещу обезценени кредити и вземания

	31-декември-2009	31-декември-2008
<i>В хиляди лева</i>		
Ипотека	526 390	991 948
Парично обезпечение	55	56
Други обезпечения	3 208 716	3 288 339
Общо	3 735 161	4 280 343

Кредити и вземания от други клиенти представени по вид обезпечение

	31-декември-2009	31-декември-2008
<i>В хиляди лева</i>		
Обезпечени с ипотека	3 917 152	3 925 387
Парично обезпечение	32 139	28 095
Други обезпечения *	3 339 047	3 433 722
Без обезпечение	134 351	108 868
Общо	7 422 689	7 496 072

* Други обезпечения включват ценни книжа, вещни обезпечения, гаранции от кредитни институции, залог на вземания и лични гаранции по кредити.

Банка ДСК предоставя кредити въз основа на анализ на кредитоспособността на своите клиенти. Политиката на Банката е да поема риск към клиенти само след внимателен анализ на присъщите рискове. Целта е да се кредитират само клиенти, за които се очаква да са в състояние през живота на кредита да генерират входящия паричен поток, необходим за обслужването на кредита. Обезпеченията се приемат като втори възможен изход, но основно водещи са способностите на клиента да обслужва експозицията. Когато Банката приема вещи или финансови обезпечения, тя се стреми ликвидационната стойност на тези обезпечения да покрива напълно размера на кредита и едногодишните добавки към него. В случаите, когато се приемат лични обезпечения, се извършва анализ на способността на лицата, предоставящи такива обезпечения, да обслужват съответната кредитна експозиция, по която поемат личен ангажимент.

Рискът от неизпълнение се следи постоянно и за вече предоставените кредити, като при наличие на данни за потенциални или реално възникнали проблеми Банката изготвя план за действие и предприема мерки за справяне с възможните нежелани последици.

През 2009 година Банка ДСК прилага усъвършенствани вътрешни системи и методики, които да й позволят да се концентрира върху сделки и клиенти, от които се очаква да генерират печалба през целия живот на кредита. Важна роля при преценката за очакваната печалба играят калкулациите за вероятността от настъпване на неизпълнение и последваща загуба.

Качество на непросрочени и необезценени кредити и вземания

	31-декември-2009	31-декември-2008
<i>В хиляди лева</i>		
Вероятност от неизпълнение (PD)		
PD ≤ 0.01	821 615	517 828
0.01 < PD ≤ 0.05	1 101 750	861 118
0.05 < PD ≤ 0.10	332 727	540 439
0.10 < PD ≤ 0.20	296 586	358 710
0.20 < PD ≤ 0.30	98 505	110 792
0.30 < PD ≤ 0.50	103 538	62 510
0.50 < PD	90 198	37 340
без изчислена вероятност	151 439	261 430
Общо	<u>2 996 358</u>	<u>2 750 167</u>

Банка ДСК ЕАД диверсифицира кредитните рискове и посредством прилагане на система за ограничаване на отрасловите рискове. Системата се базира на методика, която отчита историческите данни за развитието на отраслите на икономиката. Въпреки това, обаче, методиката за определяне на отрасловите лимити предвижда горен праг на максималния дял от общия планиран фирмен портфейл, който може да бъде допуснат като поет риск в даден отрасъл. Това ограничава риска от концентрация. Достигането на така определения максимален дял води до ограничаване на кредитирането в съответния отрасъл.

Експозиции по сектори на икономиката

	Кредити и вземания от клиенти		Кредити и вземания от банки		Инвестиции в ценни книжки	
	31 дек. 2009	31 дек. 2008	31 дек. 2009	31 дек. 2008	31 дек. 2009	31 дек. 2008
<i>В хиляди лева</i>						
Държава	-	-	-	-	252 802	271 072
Международни банки за развитие	-	-	-	-	14 511	14 583
Банков, включително от Централната банка	-	-	832 588	536 363	6 268	10 769
Промисленост	415 561	426 578	-	-	-	-
Строителство	249 264	257 817	-	-	-	-
Селско и горско стопанство	68 191	82 225	-	-	-	-
Транспорт и съобщения	87 104	71 250	-	-	-	-
Търговия и услуги	448 812	544 043	-	-	-	-
Хотели и обществено хранене	181 032	198 793	-	-	-	-
Финанси, кредит и застраховки	114 585	78 299	-	-	-	-
Операции с недвижимо имущество	398 264	445 225	-	-	-	-
Други индустриални сектори	68 022	79 065	-	-	14 708	18 892
Частни лица	5 391 854	5 312 777	-	-	-	-
Портфолио от капиталови инструменти		-	-	-	27 192	27 510
Общо	<u>7 422 689</u>	<u>7 496 072</u>	<u>832 588</u>	<u>536 363</u>	<u>315 481</u>	<u>342 826</u>
Обезценка за несъбираемост	(446 378)	(288 607)	-	-	(6 848)	(4 107)
Общо	<u>6 976 311</u>	<u>7 207 465</u>	<u>832 588</u>	<u>536 363</u>	<u>308 633</u>	<u>338 719</u>
Географски анализ						
Европа	6 976 311	7 207 465	831 576	536 023	308 633	338 719
Северна Америка	-	-	1 012	340	-	-
Общо	<u>6 976 311</u>	<u>7 207 465</u>	<u>832 588</u>	<u>536 363</u>	<u>308 633</u>	<u>338 719</u>

Банката държи активи в търговски портфейл, включително деривативни активи, с цел управление на риска. По-долу е представен анализ на кредитното качество на максималната кредитна експозиция, базиран на рейтингите на рейтингова агенция Standard & Poor's:

31-декември-2009

31-декември-2008

В хиляди лева

Правителствени облигации и съкровищни бонове:		
оценени с ВВВ или ВВВ+	17 207	23 853
Справедлива стойност на деривати		
кредитни институции	265	701
корпоративни контрагенти	71	-
Общо	17 543	24 554

(2) *Структура и организация на функциите по управление на кредитния риск*

Управлението на кредитния риск в Банка ДСК ЕАД се извършва от независима от бизнес звената структура, управлявана от Изпълнителен директор. Функциите по управление на кредитния риск са разпределени между следните звена:

- Управление "Одобряване на корпоративни кредити " (с функции, свързани с одобряване на кредитни експозиции);
- Управление "Политика на кредитния риск и управление на портфейла" (с функции, свързани с изготвянето и валидирането на модели за оценка на кредитния риск, анализ на кредитния портфейл, изготвяне на методики, отчетност във връзка с кредитния портфейл);
- Дирекция "Проблемни кредити" (с функции по организация на дейността и извършване на действия по събирането на проблемните кредити);
- Дирекция „Кредитен мониторинг“ (с функции, свързани с осъществяването на текущ мониторинг на фирмени клиенти) и
- Проект „Централизиран кредитен контрол“ (с функции, свързани с осъществяването на контрол върху усвояването на кредити от фирмени клиенти).

(3) *Обхват и естество на системата за измерване и отчитане на риска - модели за оценка на кредитния риск*

При оценката на кредитния риск по дадена кредитна сделка, Банка ДСК използва статистически и/или експертни модели за оценка на платежоготовността и/или платежоспособността на клиента, като по този начин осигурява стандарт за анализ на кредитния риск, на база на резултата от който, клиентът или кредитът се класифицира в определена група към предварително дефинирана система от риск категории/зони.

Моделите за оценка на кредитния риск в Банка ДСК са разработени в съответствие със спецификата на всеки отделен клиентски сегмент, като се прилагат предимно статистически подходи при разработването им. За отделни клиентски сегменти, където липсва достатъчно история и/или обеми, се разработват експертни модели за оценка. Отговорността за разработване и усъвършенстване на моделите е на направление „Управление на кредитния и оперативния риск“, работещо независимо от бизнес-направленията.

Статистическите модели, разработвани вътрешно и прилагани в Банка ДСК в процеса по управление на кредитния риск към настоящия момент са три типа:

- Модели за оценка на риска при кандидатстване за кредит (Application PD модели)

Целта на Application PD модела е да осигури средство за надеждно предвиждане на бъдещото обслужване на кредита, базирано на количествено измерима оценка на риска при кандидатстването за кредит. Application PD моделът използва като входящи променливи данни за клиентите при кандидатстване за кредит, по-конкретно клиентски демографски данни, трудов стаж и банкова история за клиенти физически лица или данни от финансовите отчети за фирмени клиенти, спазвайки изискването всички клиентски параметри да са налични към момента на кандидатстване за кредит.

Калкулираната стойност на PD изразява вероятността от настъпване на неизпълнение в процент от 0 % до 100 % в рамките на 12 месеца от одобрението на кредита.

Application PD модели се използват за оценка на вероятността от неизпълнение при кандидатстване за кредит в следните клиентски сегменти:

- Граждани, кандидатстващи за масови продукти в банкирането на дребно – кредити, обезпечени с ипотека върху недвижим имот, револвиращи, потребителски и стокови кредити;
- Бизнес клиенти в банкирането на дребно (Стандартни МСП);
- Корпоративни клиенти - Нестандартни малки и средни предприятия (Нестандартни МСП) и Корпоративни фирмени клиенти.

▪ Поведенчески модел (Behavioral PD модел)

Целта на поведенческия модел е да осигури надеждно предвиждане на бъдещото обслужване на кредита, чрез количествено измерима оценка на риска, свързана с поведението на клиента по отношение на ползвани банкови продукти и обслужване на кредитни задължения.

На база на калкулираната стойност на PD, която изразява вероятността от неизпълнение в процент от 0 % до 100 % в рамките на период от 12 месеца от дата на калкулацията, клиентите се класифицират в предварително дефинирани рискови категории (пулове).

Предназначението на поведенческия модел е да служи като средство за текущ анализ на бъдещата вероятност от неизпълнение на ниво портфейл, както и за идентификация на ранни предупредителни сигнали.

Поведенчески модели са разработени за клиентски сегмент граждани, кандидатстващи за масови продукти в банкирането на дребно – кредити, обезпечени с ипотека върху недвижим имот, револвиращи, потребителски и стокови кредити. Банка ДСК ЕАД прилага този тип модели при управление на кредитния си портфейл.

▪ Модел за подпомагане на дейностите по събиране на проблемни кредити (Collection score карта)

Целта на модела за подпомагане на дейностите по събиране на проблемни кредити е да разграничи проблемните кредити, при които вероятността от самоподобрение е по-висока, от такива кредити, при които тази вероятност е по-ниска и за които намесата на Банката изисква много по-активни усилия в преговорите и/или по-твърди мерки. През 2009 г. Банка ДСК ЕАД разработи два такива модела за потребителските кредити на граждани. Един, с който беше приоритизирана работата по събиране на проблемни кредити със забавя до 30 дни и един, с който се подпомага работата по проблемни потребителски кредити с просрочие над 30 дни.

Експертният модел за оценка на кредитния риск на клиенти, кандидатстващи за кредит, се базира на експертна оценка, формирана от мнения на експерти по отношение на използвани параметри, теглови коефициенти и граница на отказ. В резултат на това се изгражда матрица, калкулираща кредитния риск на кредитополучателите, която ги класифицира в определени риск групи/зони.

Експертни модели се използват тогава, когато не е възможно да се разработи статистически модел поради недостатъчен обем информация за анализ (незначителен брой транзакции или случаи на неизпълнение), както и при въвеждане на нов продукт или обособяване на нов клиентски сегмент.

Експертни модели за оценка на кредитния риск са разработени за сегмент "общини", сегмент "предприятия от публичния сектор" и сегмент "специализирано финансиране".

Моделите за оценка на кредитния риск се оценяват текущо и се актуализират веднъж годишно, ако при текущата оценка не бъдат идентифицирани обстоятелства, обуславящи нужда от актуализация на по-ранен етап.

(г) Оперативен риск

Оперативният риск е рискът от директни или индиректни загуби, в резултат на човешки грешки, пропуски в системите и неподходящи процедури и контрол. Оперативният риск може да бъде риск от операции, риск от информационните системи и комуникации, правен риск и риск свързан с човешките ресурси.

Управлението на оперативния риск се извършва от дирекция „Управление на оперативния риск“, която е част от независимо от бизнес звената направление „Управление на кредитния и оперативния риск“. Направлението се ръководи от Изпълнителен директор.

Банката има изградена система за събиране на данни за оперативни събития и ръководството е периодично информирано за нивото на оперативния риск. Методологията за идентификация на потенциалните рискове е базирана на децентрализирана оценка, извършвана от звената, участващи в банковите процеси и ползващи методологическа подкрепа от дирекция „Управление на оперативния риск“. Разработените правила и системи за проследяване и оценка на оперативния риск са в съответствие с препоръките на Базелския комитет и БНБ.

Управлението на оперативния риск включва дейности като идентифициране, регистриране на операционните събития, измерване на тяхното влияние за банката и определяне на необходимия капитал за покриване на риска от загуба. В Банката към настоящия момент изложеността към оперативен риск се следи по вид на рисковите събития и по отделни групи дейности на Банката.

През годината няма регистрирани оперативни събития, които потенциално биха застрашили дейността на Банката.

(д) Управление на капитала

Българска народна банка като главен регулаторен орган за Банката определя минимален размер, елементи и структура на собствения капитал, както и минималните капиталови изисквания за поеманите от Банката рискове.

(1) Регулаторен капитал

Собственият капитал за регулаторни цели се образува от сбора на капитала от първи ред (първичен капитал) и капитала от втори ред (допълнителен капитал), намалени със специфични отбивки.

Елементи на капитала от първи ред са: регистрирания и внесен капитал; фонд „Резервен“ и резервите с общо предназначение, заделени от печалбата след облагането ѝ. Сумата на горните елементи се намалява с нематериалните активи и с нереализираната загуба от финансови инструменти на разположение за продажба.

Елементи на допълнителния капитал са резервите от преценка на недвижимите имоти, използвани за банкова дейност, както и сумите, привлечени от Банката чрез безсрочни дългово-капиталови (хибридни) финансови инструменти или подчинен срочен дълг.

На 19 декември 2007 г. Банка ОТП Унгария, чрез дъщерното си дружество ОТП Файненсинг Холандия Б.В. (ОТР Financing Netherlands B.V.) предостави на Банка ДСК подчинен срочен дълг в размер на 200 милиона евро, а на 20 октомври 2008 г. - още 150 милиона евро. Подчиненият срочен дълг се включва в допълнителния капитал когато отговаря на нормативно-определените условия и след получаване на разрешение от БНБ. През последните 5 години до падежа на дълга, той се включва като елемент на регулаторния капитал с намаление от 20 на сто годишно. Общата сума на допълнителния капитал не може да превишава 50 на сто от размера на капитала от първи ред. Към 31 декември 2009 г. подчиненият срочен дълг, признат за елемент на допълнителния капитал възлиза на 449 841 хил. лева.

Намаления от регулаторния капитал са: балансовата стойност на инвестициите в акции и друга форма на дялово участие, когато представляват над 10 на сто от капитала на банка или финансова институция; балансовата стойност на инвестициите в акции или друга форма на дялово участие, когато представляват 20 или над 20 на сто от внесеня капитал на застрахователни, презастрахователни предприятия и застрахователни холдинги, както и балансовата стойност на инвестициите в акции и друга форма на дялово участие, когато представляват над 10 на сто от внесеня капитал на неконсолидирано нефинансово предприятие. Намаленията се приспадат поравно от капитала от първи и от капитала от втори ред.

Банката установява отношението на обща капиталова адекватност като процентно съотношение между собствения (регулаторен) капитал и рисково-претеглените активи. Рисково-претеглените активи представляват сумата от рисково-претеглените активи за кредитен, пазарен и оперативен риск. Адекватността на първичния капитал е процентното съотношение между капитала от първи ред и рисково-претеглените активи. Отношението на общата капиталова адекватност не може да бъде по-малко от 12 %, а на адекватността на първичния капитал – по-малко от 6 %.

(2) *Капиталови показатели*

Собствен капитал (капиталова база)

	31-декември-2009	31-декември-2008
<i>В хиляди лева</i>		
Капитал от първи ред преди специфични намаления	1 101 331	835 457
Регистриран и внесен капитал	153 984	153 984
Резерви	960 214	691 321
Оценъчни разлики от дългови инструменти на разположение за продажба	(4 285)	(6 154)
Други резерви с общо предназначение	21 994	21 994
Нематериални активи	(30 576)	(25 688)
 Капитал от втори ред преди специфични намаления	 542 247	 510 782
Резерви от преценка на недвижими имоти, в които се помещава банката	92 406	93 053
Подчинен срочен дълг - до 50 % от Капитал от първи ред	449 841	417 729
 Намаления от капитала от първи и втори ред	 (22 991)	 (22 991)

Балансовата стойност на инвестициите в акции и друга форма на дялово участие, когато представляват над 10 на сто от капитала на банка или финансова институция	(11 891)	(11 891)
Балансовата стойност на инвестициите в акции или друга форма на дялово участие, когато представляват 20 или над 20 на сто от внесенния капитал на застрахователни, презастрахователни предприятия и застрахователни холдинги	-	-
Специфични намаления от капитала от първи и втори ред	(11 100)	(11 100)
Пропорционално разпределение на намаленията		
от капитала от първи ред	(11 495)	(11 495)
от капитала от втори ред	(11 496)	(11 496)
Капитал от първи ред	1 089 836	823 962
Капитал от втори ред	530 751	499 286
Собствен капитал (капиталова база)	1 620 587	1 323 248

Капиталови съотношения

	31-декември-2009	31-декември-2008
Отношение на обща капиталова адекватност	21.95%	18.02%
Отношение на адекватност на капитала от първи ред	14.76%	11.22%

Политиката на Банка ДСК по управление и разпределение на капитала се определя от Управителния съвет на Банката. Разпределението на капитала между различните операции и дейности има за задача да оптимизира доходността от алокирания капитал. Процесът се осъществява под ръководството на Комитета за управление на активите и пасивите, като се прави преглед на нивата на поетия от Банката кредитен, пазарен и оперативен риск. Съвместно с Банка ОТП Унгария, в процеса на планиране на капитала на групата, се извършва вътрешен анализ на размера, вида и разпределението на необходимия капитал, като се преценява необходимостта от увеличение на регулаторния капитал.

(е) Използване на счетоводни преценки и предположения

Ръководството обсъжда с Одит комитета на Банката развитието, избора и оповестяването на съществените счетоводни политики и оценки, както и приложението им.

Тези оповестявания допълват коментарите към управлението на финансовия риск.

Банката работи в условията на динамично развиващата се влошена глобална финансова и икономическа обстановка, която се проявява негативно в края на 2008 г. и на българския пазар и има последствия върху резултатите и риска на Банката и през 2009 г. Ръководството вече е предприело мерки и основните му приоритети през текущата и следващите години ще останат запазването на стабилната ликвидна позиция на Банката и непрекъснато подобряване на методите за оценка, контрол и управление на качеството на кредитния портфейл, включително и чрез пренасочване на ресурси.

Основни източници на оценъчна несигурност:

(1) *Загуби от обезценка на кредити*

Активи, отчетени по амортизирана стойност, се оценяват за обезценка по начин, описан в счетоводната политика.

Специфичният компонент от общите провизии за обезценка за един контрагент се отнася за финансови активи, оценени индивидуално и се основава на най-добрата преценка на ръководството за сегашната стойност на паричните потоци, които се очаква да бъдат получени. При оценката на тези парични потоци, ръководството прави преценки за финансовото състояние на контрагента и нетната реализируема стойност на обезпечението по кредита. Всеки обезценен актив се оценява индивидуално, стратегията за възстановяване на обезценения актив и оценката на паричните потоци, считани за възстановими, се одобряват независимо от функцията по оценка на кредитния риск.

Колективно оценените загуби от обезценка покриват загуби от кредити, присъщи на портфейли от кредити и вземания и държани до падеж ценни книжа в инвестиционен портфейл със сходни характеристики на кредитен риск, когато има обективно доказателство, че те съдържат обезценени кредити и вземания и държани до падеж инвестиционни ценни книжа, но не могат да бъдат идентифицирани индивидуално обезценени активи. При преценката за необходимост от портфейлни загуби от обезценка, ръководството отчита фактори като качество на кредита, размер на портфейла, концентрации и икономически фактори. За да се оцени необходимата провизия за обезценка, се правят допускания, за да се установи начинът, по който се оформят присъщите загуби и да се определят параметрите на необходимата пазарна информация, основани на исторически опит и текущите икономически условия. Точността на провизиите зависи от оценките на бъдещите парични потоци за загубите от обезценка на определен контрагент, както и от допусканията и параметрите на моделите, използвани при определянето на загубите от обезценка на портфейлна основа.

(2) *Определяне на справедливи стойности*

Определянето на справедливата стойност на финансови активи и пасиви, за които няма наблюдавана пазарна цена, изисква използването на оценъчни техники, описани в счетоводната политика. За финансови инструменти, които се търгуват рядко и чиято цена не е прозрачна, справедливата стойност е по-малко обективна и изисква разнообразни степени на преценка, в зависимост от ликвидност, концентрация, несигурност на пазарните фактори, ценови предположения и други рискове, влияещи на специфичния инструмент. Виж също „Оценка на финансови инструменти” по-долу.

Съществени счетоводни преценки в прилагането на счетоводните политики на Банката

Съществените счетоводни преценки, използвани при прилагането на счетоводните политики на Банката, включват:

(1) *Оценка на финансови инструменти*

Банката оценява справедлива стойност на финансовите инструменти, използвайки следната йерархия от методи, която отразява значимостта на факторите използвани за определяне на справедлива стойност:

- Ниво 1: обявени пазарни котировки (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви;
- Ниво 2: оценъчни техники на финансови инструменти, които са базирани на пазарни данни или директно (т.е. като котирани цени) или индиректно (т.е. получени от цени). В тази категория се включват котировки на инструменти на неактивен пазар или инструменти оценени чрез използване на оценъчни техники;

- Ниво 3: оценъчни техники, при които входящите данни за финансовите активи и пасиви не са базирани на налична пазарна информация. В допълнение в това ниво се включват и капиталови инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия както и други финансови институции оценени по цена на придобиване, за които няма надеждна пазарна оценка.

Справедливите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви, които се търгуват на активни пазари и за които има достъпна пазарна информация, са основани на обявени пазарни цени или цени на затваряне. Използването на реални пазарни цени и информация намалява нуждата от управленска преценка и предположения, както и несигурността, свързана с определянето на справедливи стойности. Наличността на реални пазарни цени и информация варира в зависимост от продуктите и пазарите и се променя, въз основа на специфичните събития и общите условия на финансовите пазари. За част от останалите финансови инструменти Банката определя справедливите стойности, използвайки техника на оценяване, базирана на нетна сегашна стойност. Изчисляването на нетната сегашна стойност се извършва с пазарни криви за доходност и кредитни спредове, където е необходимо, за съответния инструмент. Целта на техниките на оценяване е да се определи справедлива стойност, която отразява цената на финансовия инструмент на отчетната дата, която би била определена от преки участници на пазара. За инвестициите в дъщерни и асоциирани дружества и капиталови инвестиции, за които няма наблюдаеми пазарни цени, Банката приема, че справедливата стойност е цената на придобиване.

Банката има установена контролна среда по отношение на оценяване на справедливи стойности. Справедливите стойности на финансовите инструменти се определят от независимо от фронт офис звено за контрол на пазарния риск и риска от контрагенти, което докладва пряко на Главния изпълнителен директор. Специфичните контроли включват: проверка на реалната ценова информация и извършване на повторна оценка чрез използване на модели на оценяване; процес на преглед и одобрение на нови модели и промени в модели, включващи, измерване и бек-тестване на модели чрез реални пазарни сделки; анализ и изследване на съществени ежедневни движения в резултат на преценки; преглед на съществени входни данни, които не се наблюдават на пазара.

Следващата таблица анализира финансовите инструменти, отчитани по справедлива стойност по модели на оценка.

	Ниво 1: Обявени пазарни цени на активни пазари	Ниво 2: Оценъчни техники – с помощта на пазарни данни	Ниво 3: Оценъчни техники – без наличие на пазарни данни	Общо
<i>В хиляди лева</i>				
31-декември-2009				
Финансови активи, държани за търгуване	16 906	336	-	17 242
в т.ч. деривати	-	336	-	336
Инвестиции на разположение за продажба	216 933	16 368	24 616	257 917
Общо	233 839	16 704	24 616	275 159
31-декември-2008				
Финансови активи, държани за търгуване	23 305	701	-	24 006
в т.ч. деривати	-	701	-	701
Инвестиции на разположение за продажба	198 291	20 325	25 204	243 820
Общо	221 596	21 026	25 204	267 826

В следващата таблица са представени финансовите активи и пасиви на Банката по справедлива стойност. Справедливата стойност на инвестициите, държани до падеж е определена на база пазарните цени към датата на отчета за финансовото състояние.

Ръководството на Банката счита, че справедливата стойност на останалите финансови активи и пасиви е приблизително равна на тяхната отчетна стойност, тъй като са с променлива лихва.

	31-декември-2009		31-декември-2008	
	балансова стойност	справедлива стойност	балансова стойност	справедлива стойност
<i>В хиляди лева</i>				
Активи				
Парични средства и разплащателни сметки при кореспонденти	266 511	266 511	252 132	252 132
Финансови активи държани за търгуване	17 242	17 242	24 006	24 006
Кредити и вземания от банки, включително от Централната банка	832 588	832 588	536 363	536 363
Кредити и вземания от други клиенти	6 976 311	6 976 311	7 207 465	7 207 465
Инвестиции на разположение за продажба и държани до падеж	291 391	291 694	314 713	315 560
Вземания от лихви	31 814	31 814	32 203	32 203
Общо	<u>8 415 857</u>	<u>8 416 160</u>	<u>8 366 882</u>	<u>8 367 729</u>
Пасиви				
Депозити от банки	4 084	4 084	390 877	390 877
Кредити от банки	721 428	721 428	902 616	902 616
Подчинен срочен дълг	684 541	684 541	684 541	684 541
Депозити от други клиенти	5 791 156	5 791 156	5 340 830	5 340 830
Задължения по лихви	55 798	55 798	40 432	40 432
Общо	<u>7 257 007</u>	<u>7 257 007</u>	<u>7 359 296</u>	<u>7 359 296</u>

(2) *Класификация на финансовите активи и пасиви*

Счетоводните политики на Банката позволяват активите и пасивите да бъдат класифицирани от самото начало в различни счетоводни категории при определени условия:

- При класифициране на финансови активи или пасиви като „търгуеми”, Банката е установила, че покрива описанието за търгуеми активи и пасиви, представено в счетоводната политика;
- При класифициране на финансови активи като държани до падеж, Банката е установила, че има както положително намерение, така и възможност да задържи активите до падежната им дата, според изискванията на счетоводната политика.

4. Нетен доход от лихви

	2009	2008
<i>В хиляди лева</i>		
Приходи от лихви		
Кредити и вземания от банки	4 469	3 050
Кредити и вземания от други клиенти	719 831	633 605
Инвестиции на разположение за продажба	13 009	10 898
Инвестиции, държани до падеж	1 722	4 222
Общо	739 031	651 775
Разходи за лихви		
Депозити от банки	(7 558)	(24 923)
Кредити от банки	(19 164)	(43 563)
Подчинен срочен дълг	(25 673)	(28 522)
Депозити от други клиенти	(216 081)	(143 355)
Общо	(268 476)	(240 363)
Нетен доход от лихви	470 555	411 412

Ефектът в отчета за доходите от начислените приходи от лихви по индивидуално обезценени кредити и вземания от клиенти за 2009 е в размер на 15 070 хил. лева.

5. Нетни приходи от такси и комисиони

	2009	2008
<i>В хиляди лева</i>		
Приходи от такси и комисиони		
в български лева		
Разплащателни операции	28 843	29 394
Кредитни сделки	30 966	50 105
Депозитни сделки	22 641	21 974
Други	4 595	5 270
	87 045	106 743
в чуждестранна валута		
Разплащателни операции	9 781	9 776
Кредитни сделки	12 444	18 667
Депозитни сделки	1 118	921
Други	1 686	2 740
	25 029	32 104
Общо	112 074	138 847
Разходи за такси и комисиони		
в български лева		
	(6 455)	(8 518)
в чуждестранна валута		
	(1 695)	(1 834)
Общо	(8 150)	(10 352)
Нетни приходи от такси и комисиони	103 924	128 495

6. Нетни приходи от търговски операции

	2009	2008
<i>В хиляди лева</i>		
Лихвени инструменти	788	1 952
Валутна търговия	14 982	16 440
Нетни приходи от търговски операции	15 770	18 392

7. Нетни оперативни приходи/(разходи)

	2009	2008
<i>В хиляди лева</i>		
Нетни приходи от ценни книжа на разположение за продажба		
Държавни ценни книжа	114	(21)
Корпоративни ценни книжа	(110)	(4)
Капиталови инвестиции	105	28 471
Дивиденди от ценни книжа на разположение за продажба	5	510
Загуба от промяна на валутни курсове	(8 197)	(9 304)
Други	2 055	1 809
Други оперативни приходи	(6 028)	21 461

През 2008 година Банка ДСК продава дяловете си в ЗК ДСК Гаранция АД и ЖЗК ДСК Гаранция АД. Печалбата от сделката възлиза на 28 467 хил. лв.

8. Разходи за персонала

	2009	2008
<i>В хиляди лева</i>		
Трудови възнаграждения	(55 723)	(51 205)
Законови разходи върху трудовите възнаграждения	(14 158)	(15 163)
Провизии за обезщетения по Кодекса на труда	(850)	(702)
Други	(1 445)	(1 696)
Общо	(72 176)	(68 766)

В съответствие с пенсионното трудово законодателство и Кодекса на труда при прекратяване на трудов договор на служител подлежащ на пенсиониране, Банката е задължена да изплати компенсация равняваща се на две brutни месечни възнаграждения. За служители, работили без прекъсване в Банката определен период от време Колективният трудов договор предвижда следните компенсации: при пет години трудов стаж – две brutни месечни заплати; от пет до десет години трудов стаж – три brutни месечни заплати; от десет до петнадесет години трудов стаж – седем brutни месечни заплати; над петнадесет години трудов стаж – осем brutни месечни заплати.

На база актюерска оценка Банката формира задължения за регламентирани обезщетения по Кодекса на труда в размер на 850 хил. лв. за 2009 г. и 702 хил. лв. за 2008 г. и ги включва във финансовите си отчети, съгласно изискванията на МСС 19 “Доходи на персонала”.

9. Загуби от обезценка

	2009	2008
<i>В хиляди лева</i>		
Начислени разходи за провизии по предоставени кредити на клиенти и други активи	(743 799)	(525 438)
Обезценка на инвестиции на разположение за продажба	(2 740)	(4 107)
Приходи от реинтегрирани провизии по предоставени кредити на клиенти и други активи	562 965	449 808
Нетни загуби от обезценка	(183 574)	(79 737)

10. Други разходи

	2009	2008
<i>В хиляди лева</i>		
Разходи за материали, наеми, услуги и възнаграждения на одитори	(65 863)	(64 626)
Разходи за оперативен лизинг	(1 175)	(930)
Вноска към гаранционния фонд	(24 532)	(20 777)
Разходи за данъци	(10 848)	(10 751)
Провизии по условни задължения	(298)	(2 103)
Други разходи	(2 852)	(4 732)
Общо	(105 568)	(103 919)

По някои от потенциалните условни задължения на Банката са начислени провизии в счетоводните отчети, тъй като ръководството отчита вероятност изхода от правните искове да не бъде в полза на Банката.

11. Разходи за данъци

	2009	2008
<i>В хиляди лева</i>		
Счетоводна печалба	190 616	298 382
Данък върху печалбата, изчислен при приложимата данъчна ставка	(19 062)	(29 838)
Данък върху постоянни данъчни разлики	(1 104)	(274)
Отсрочени данъци	178	415
Разходи за данъци върху печалбата	(19 988)	(29 697)
Ефективна данъчна ставка	10.49%	9.95%

Текущият данък е изчислен при действаща ставка 10 % за 2009 г. и 10 % за 2008 г.

12. Парични средства и разплащателни сметки при кореспонденти

	31-декември-2009	31-декември-2008
<i>В хиляди лева</i>		
Парични средства в каса		
в лева	149 194	188 667
в чуждестранна валута	104 650	47 789
Разплащателни сметки при местни и чуждестранни кореспонденти		
в лева	221	149
в чуждестранна валута	12 446	15 527
Общо	266 511	252 132

13. Финансови активи, държани за търгуване

	31-декември-2009	31-декември-2008
<i>В хиляди лева</i>		
Български ДЦК в лева	4 620	10 155
в т.ч. предоставени като обезпечение	2 626	10 155
Български ДЦК във валута	12 286	13 150
в т.ч. предоставени като обезпечение	2 946	12 951
Положителна справедлива стойност на деривати	336	701
Общо	17 242	24 006

Държавните ценни книжа, емитирани от Република България, включват емисии, деноминирани в лева и евро. Лихвеният доход от деноминираните в лева държавни ценни книжа е между 3.00 % и 4.95 % и за деноминираните в евро държавни ценни книжа – между 1.811 % и 7.50 %.

Ценните книжа, предоставени като обезпечение са блокирани в полза на Министерство на финансите по привлечени средства от Държавния бюджет.

14. Кредити и вземания от банки, включително от Централната банка

(а) Анализ по видове

	31-декември-2009	31-декември-2008
<i>В хиляди лева</i>		
Депозити при местни и чуждестранни кореспонденти		
в лева	23 100	44 000
в чуждестранна валута	306 093	52 583
Блокирани средства при чуждестранни кореспонденти	-	465
Парични средства в Централната банка		
в лева	107 229	57 928
в чуждестранна валута	391 166	381 387
Предоставени кредити по договори за обратно изкупуване	5 000	-
Общо	832 588	536 363

(б) Географски анализ

	31-декември-2009	31-декември-2008
<i>В хиляди лева</i>		
Местни банки	524 395	481 315
Чуждестранни банки	308 193	55 048
Общо	832 588	536 363

Разплащателната сметка в Централната банка се използва за директно участие на паричния пазар и пазара на ценни книжа, както и за извършване на сетълмент. Сметката в Централната банка покрива част от регламентирания минимален резерв в размер на 477 978 хил. лв. към 31 декември 2009 г. и 557 400 хил. лв. към 31 декември 2008 г. Минималните резерви са безлихвени и се регулират на месечна база. Дневни флукутации са разрешени. Недостигът на средства на месечна база се санкционира с наказателна лихва.

Банка ДСК ЕАД закупува финансови инструменти, като с договор се задължава да ги продаде на определена бъдеща дата (репо-сделка с клауза за обратно изкупуване), които са представени като част от кредити и аванси на банки.

15. Кредити и вземания от други клиенти

	31-декември-2009	31-декември-2008
<i>В хиляди лева</i>		
Физически лица		
в български лева		
вземания по потребителски кредити	2 510 391	2 592 957
вземания по жилищни кредити	1 578 866	1 610 000
в чуждестранна валута		
вземания по потребителски кредити	395 973	338 564
вземания по жилищни кредити	906 624	771 257
Предприятия		
в български лева		
вземания по кредити за оборотни средства	465 945	505 539
вземания по инвестиционни кредити	209 605	239 512
в чуждестранна валута		
вземания по кредити за оборотни средства	496 041	593 855
вземания по инвестиционни кредити	844 991	834 128
Бюджетни предприятия		
в български лева	10 430	7 507
в чуждестранна валута	3 823	2 753
Обезценка на вземания от други клиенти	(446 378)	(288 607)
Общо	6 976 311	7 207 465

Обезценка за несъбираемост на вземания от други клиенти

	31-декември-2009	31-декември-2008
<i>В хиляди лева</i>		
Салдо към 1 януари	288 607	215 585
Нетна промяна за годината	180 077	75 522
Отписани кредити за сметка на провизии	(22 306)	(2 500)
Салдо към 31 декември	446 378	288 607

Лихвените проценти за вземания по кредити към 31 декември 2009 варират в следните диапазони: вземания от физически лица от 1.50 % до 22.96 %; вземания от предприятия от 0.47 % до 21.00 %; вземания от бюджета от 0.75 % до 8.17 %.

16. Инвестиции на разположение за продажба и държани до падеж

	31-декември-2009	31-декември-2008
<i>В хиляди лева</i>		
Инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества	22 991	22 991
Други капиталови инвестиции	4 201	4 519
Дългови инструменти на местни емитенти на разположение за продажба	217 972	195 741
в т.ч. държавни ценни книжа	202 268	177 750
Дългови инструменти на чуждестранни емитенти на разположение за продажба	19 601	24 676
в т.ч. държавни и държавно гарантирани ценни книжа	154	1 898
Общо инвестиции на разположение за продажба	264 765	247 927
Обезценка на инвестиции на разположение за продажба	(6 848)	(4 107)
Балансова стойност на инвестиции на разположение за продажба	257 917	243 820
Дългови инструменти на местни емитенти, държани до падеж	32 110	64 774
в т.ч. държавни ценни книжа	32 110	64 774
Дългови инструменти на чуждестранни емитенти, държани до падеж	1 364	6 119
в т.ч. държавни и държавно гарантирани ценни книжа	1 364	3 345
Общо инвестиции държани до падеж	33 474	70 893
Общо инвестиции	291 391	314 713

Активите на Банка ДСК в инвестиционния портфейл включват инвестиции, държани до падеж и на разположение за продажба.

Държавни ценни книжа, държани до падеж включват дългосрочни облигации в евро с лихва в диапазона 5.75 – 6.00 % и в щатски долари с лихва 1.56574 %. Тук са включени и емисиите, емитирани съгласно Постановление на Министерски съвет, които са с плаващ лихвен процент.

Държавните ценни книжа, емитирани от Министерство на финансите в лева са с лихва в диапазона 3.00 – 5.875 %.

Чуждестранни ценни книжа, държани до падеж, включват ценни книжа деноминирани в евро и щатски долари. Ценните книжа деноминирани в евро са с лихва 6.25 %, а тези деноминирани в щатски долари са с лихва между 3.75 и 4.63 %. Тези ценни книжа се отчитат по амортизирана стойност.

Капиталовите инвестиции представляват дялове и акции в местни компании, финансови институции, Българска фондова борса, в които Банката има участие, а също и участията в дъщерни и асоциирани предприятия. За целите на оценката тези активи се класифицират като активи на разположение за продажба. Капиталовите инвестиции, както и другите инструменти с нефиксирана доходност за продажба се представят по цена на придобиване, когато тяхната справедлива стойност не може да бъде надеждно определена.

Разходите за обезценка на инвестиции на разположение за продажба включват обезценка на капиталови инструменти, котирувани на активен пазар и облигации, издадени от чуждестранни емитенти.

Ценните книжа, държани до падеж и на разположение за продажба, блокирани към 31 декември 2009 г. като обезпечение в полза на Министерство на финансите по привлечени средства на Държавния бюджет са в размер на 119 787 хил. лв.

Справедлива стойност на инвестициите към 31 декември 2009

	Балансова стойност	Справедлива стойност	Разлика
<i>В хиляди лева</i>			
Инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества	22 991	22 991	-
Други капиталови инвестиции	2 670	2 670	-
Дългови инструменти на местни емитенти на разположение за продажба	217 972	217 972	-
Дългови инструменти на чуждестранни емитенти на разположение за продажба	14 284	14 284	-
Дългови инструменти на местни емитенти, държани до падеж	32 110	32 398	288
Дългови инструменти на чуждестранни емитенти, държани до падеж	1 364	1 379	15
Общо	291 391	291 694	303

17. Вземания от лихви

	31-декември-2009	31-декември-2008
<i>В хиляди лева</i>		
Финансови активи държани за търгуване		
в български лева	83	190
в чуждестранна валута	218	358
Кредити и вземания от банки		
в български лева	3	16
в чуждестранна валута	43	5

Кредити и вземания от други клиенти		
<i>Физически лица</i>		
в български лева	17 619	17 335
в чуждестранна валута	4 226	3 382
<i>Предприятия</i>		
в български лева	899	1 112
в чуждестранна валута	1 548	2 048
<i>Бюджетни предприятия</i>		
в български лева	10	7
в чуждестранна валута	1	2
Инвестиции на разположение за продажба		
в български лева	3 050	2 259
в чуждестранна валута	3 471	3 701
Инвестиции държани до падеж		
в български лева	253	1 146
в чуждестранна валута	390	642
Общо	31 814	32 203

18. Дълготрайни материални активи

	Земя и сгради	Информа- ционно оборудване	Офис оборудване	Други ДМА	Общо
<i>В хиляди лева</i>					
Цена на придобиване или преоценена стойност					
Състояние към 31 декември 2008	186 408	92 077	37 929	39 452	355 866
Придобити	-	-	-	34 526	34 526
Излезли от употреба/отписани	(151)	(926)	(347)	(2 781)	(4 205)
Прехвърлени от разходи за придобиване	19 631	11 066	6 188	(36 885)	-
Състояние към 31 декември 2009	205 888	102 217	43 770	34 312	386 187
Амортизация					
Състояние към 31 декември 2008	24 760	56 017	12 155	830	93 762
Начислена през годината	5 250	13 688	5 270	64	24 272
На излезлите от употреба	(71)	(908)	(252)	(174)	(1 405)
Състояние към 31 декември 2009	29 939	68 797	17 173	720	116 629
Нетна балансова стойност					
Към 31 декември 2009	175 949	33 420	26 597	33 592	269 558
Към 31 декември 2008	161 648	36 060	25 774	38 622	262 104

В други материални дълготрайни активи се включват разходите за строителство и придобиване на ДМА в размер на 33 453 хил. лв. към 31 декември 2009 г. и 38 422 хил. лв. към 31 декември 2008 г.

19. Дълготрайни нематериални активи

	Дълготрайни нематериални активи	Разходи за придобиване на НДА	Общо
<i>В хиляди лева</i>			
Цена на придобиване или преоценена стойност			
Състояние към 31 декември 2008	49 916	10 650	60 566
Придобити	-	12 903	12 903
Излезли от употреба/отписани	(224)	-	(224)
Прехвърлени от разходи за придобиване	16 792	(16 792)	-
Състояние към 31 декември 2009	66 484	6 761	73 245
Амортизация			
Състояние към 31 декември 2008	34 878	-	34 878
Начислена през годината	8 015	-	8 015
На излезлите от употреба	(224)	-	(224)
Състояние към 31 декември 2009	42 669	-	42 669
Нетна балансова стойност			
Към 31 декември 2009	23 815	6 761	30 576
Към 31 декември 2008	15 038	10 650	25 688

20. Други активи

	31-декември-2009	31-декември-2008
<i>В хиляди лева</i>		
Разходи за бъдещи периоди	4 066	5 253
Материали, резервни части	815	1 371
Липси и начети	2 090	1 335
Съдебни и присъдени вземания	1 433	1 160
Вътрешнобанкови и междубанкови разчети	2 568	1 277
Други дебитори	5 704	7 797
Обезценка	(2 834)	(2 077)
Общо	13 842	16 116

21. Депозити и кредити от банки

	31-декември-2009	31-декември-2008
<i>В хиляди лева</i>		
Депозити от банки		
Срочни депозити	851	387 324
Разплащателни сметки	3 233	3 553
Общо депозити от банки	4 084	390 877
Кредити от банки		
Краткосрочни кредити във валута	675 781	404 578
Дългосрочни кредити във валута	45 647	498 038
Общо кредити от банки	721 428	902 616

На 04 февруари 2009 г. Банка ОТП предостави на Банка ДСК ЕАД едногодишен кредит в размер на 100 000 хил. EUR. Лихвеният процент по кредита е тримесечен EURIBOR + 2,11 пункта. Към 31 декември 2009 г. кредитът е усвоен в пълен размер.

На 08 април 2008 г. е договорен двегодишен синдикиран кредит на обща стойност 140 000 хил. EUR. Към 31 декември 2009 г. кредитът е усвоен в пълен размер. Банките участващи в кредита са както следва:

- Банки с мандат на водещи организатори – Байерише Ландесбанк; БНП Париба; ИНГ Банк Н.В.;
- Съорганизатори – Ландесбанк Баден-Вюртенбер клон Лондон; ВЗГ БАНК АГ Западногерманска Кооперативна Централна банка; ДЗ БАНК АГ Германска Централна Кооперативна банка Франкфурт на Майн; Интеса Санпаоло СпА клон Лондон; Американ Експрес Банк ГМБХ; КАЯ ДЕ АХОРОС И МОНТЕ ДЕ ПИЕДАД ДЕ МАДРИД; Салзбургер Ландес – Ипотечна Банка АД.

На 18 юли 2007 г. Банка ОТП отпусна на Банка ДСК ЕАД тригодишен кредит в размер на 100 000 хил. EUR. Лихвеният процент по кредита е тримесечен EURIBOR + 0,32 пункта. Кредитът е усвоен в пълен размер.

На 05 октомври 2006 г. Европейската Инвестиционна Банка отпусна на Банка ДСК ЕАД десетгодишен кредит в размер на 30 000 хил. EUR, от които 10 000 хил. EUR със специфична насоченост по Програма за общинско финансиране. Усвояването започва през 2007 г. Лихвеният процент по кредита към 31 декември 2009 г. е 0,972 %, а усвоената сума е в размер на 8 000 хил. EUR.

На 01 февруари 2006 г. Банка ОТП отпусна на Банка ДСК ЕАД тригодишен кредит в размер на 200 000 хил. EUR. Лихвеният процент по кредита е тримесечен EURIBOR + 0,45 пункта. Към 31 декември 2009 г. кредитът е изцяло погасен.

На 29 юли 2005 г. ЕБВР отпусна на Банка ДСК ЕАД петгодишна кредитна линия в размер на 10 000 хил. EUR – Рамкова кредитна линия за енергийна ефективност на дома. Лихвеният процент по кредита е шестмесечен EURIBOR + 1,30 пункта. Към 31 декември 2009 г. кредитът е усвоен в размер на 5 521 хил. EUR.

На 30 ноември 2004 г. ЕБВР отпусна на Банка ДСК ЕАД петгодишна кредитна линия в размер на 10 000 хил. EUR по проект за кредитиране на малки и средни предприятия. Лихвеният процент по кредита е шестмесечен EURIBOR + 1,50 пункта. Към 31 декември 2009 г. кредитът е изцяло погасен.

На 30 ноември 2004 г. ЕБВР отпусна на Банка ДСК ЕАД петгодишна кредитна линия в размер на 10 000 хил. EUR по Рамково кредитно споразумение за енергийна ефективност и енергия от възобновяеми енергийни източници. Лихвеният процент по кредита е шестмесечен EURIBOR + 1,50 пункта. Към 31 декември 2009 г. кредитът е изцяло погасен.

22. Подчинен срочен дълг

На 20 октомври 2008 г. Банка ОТП, чрез дружеството ОТП Файненсинг, Холандия Б.В. предостави на Банка ДСК ЕАД осемгодишен подчинен срочен дълг в размер на 150 000 хил. EUR. Лихвеният процент по кредита е тримесечен EURIBOR + надбавка 2,5 пункта. Към 31 декември 2009 г. кредитът е усвоен в пълен размер.

На 19 декември 2007 г. Банка ОТП, чрез дружеството ОТП Файненсинг, Холандия Б.В. предостави на Банка ДСК ЕАД петгодишен подчинен срочен дълг в размер на 200 000 хил. EUR. Лихвеният процент по кредита е три/шестмесечен EURIBOR + надбавка 1,15 пункта. Към 31 декември 2009 г. кредитът е усвоен в пълен размер.

23. Депозити от други клиенти

	31-декември-2009	31-декември-2008
<i>В хиляди лева</i>		
Граждани		
в български лева		
срочни депозити	1 667 175	1 496 809
безсрочни депозити	1 363 086	1 351 655
в чуждестранна валута		
срочни депозити	1 221 730	1 048 760
безсрочни депозити	435 504	388 440
Предприятия		
в български лева		
срочни депозити	187 842	195 343
безсрочни депозити	331 618	378 186
в чуждестранна валута		
срочни депозити	141 981	102 652
безсрочни депозити	124 292	104 487
Бюджетни предприятия		
в български лева		
срочни депозити	35 631	92 116
безсрочни депозити	53 701	74 746
в чуждестранна валута		
срочни депозити	36 798	20 431
безсрочни депозити	2 643	2 707
Финансови институции		
в български лева		
срочни депозити	84 460	54 928
безсрочни депозити	8 218	4 607
в чуждестранна валута		
срочни депозити	91 872	23 760
безсрочни депозити	4 605	1 203
Общо	5 791 156	5 340 830

Лихвените проценти по депозити към 31 декември 2009 варират в следните диапазони: депозити от физически лица от 0.20 % до 11.80 %; депозити от предприятия от 0.20 % до 9.70 %; депозити от бюджета от 0.20 % до 9.50 %; депозити от финансови институции от 0.20 % до 9.50 %.

24. Задължения по лихви

	31-декември-2009	31-декември-2008
<i>В хиляди лева</i>		
Граждани		
в български лева	28 754	16 559
в чуждестранна валута	14 921	6 747
Предприятия		
в български лева	4 048	3 275
в чуждестранна валута	3 801	1 028
Бюджетни предприятия		
в български лева	370	270
в чуждестранна валута	23	8

Банки		
в български лева	173	179
в чуждестранна валута	1 827	8 078
Подчинен срочен дълг		
в чуждестранна валута	1 881	4 288
Общо	55 798	40 432

25. Задължения по отсрочени данъци

Отсрочените данъци за 2009 г. са калкулирани за всички временни разлики, като е използван балансовият метод на база данъчен процент 10.

Сумата на отсрочените данъци се отнася за следните активи и пасиви:

	Активи		Пасиви		Нетна стойност	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
<i>В хиляди лева</i>						
Обезщетения по КТ при пенсиониране и други задължения към персонала	(964)	(887)	-	-	(964)	(887)
Финансови активи на разположение за продажба	(476)	(684)	294	97	(182)	(587)
Дълготрайни активи	(190)	(191)	11 337	11 346	11 147	11 155
Условни пасиви	(345)	(315)	-	-	(345)	(315)
Неизползвани отпуски и други	(339)	(276)	-	-	(339)	(276)
Нетно (активи)/пасиви по отсрочени данъци	(2 314)	(2 353)	11 631	11 443	9 317	9 090

Пасивите по отсрочени данъци във връзка с преоценката на дълготрайните активи са изчислени на база преоценъчните резерви за законови данъчни цели, чиято сума към 31 декември 2009 година е 113 366 хил. лв. и към 31 декември 2008 година е 113 458 хил. лв. Тези преоценъчни резерви подлежат на данъчно облагане, когато дълготрайните активи се продадат или се амортизират напълно.

Движения във временните разлики през годината:

	Салдо към	Признати в	Признати в	Салдо
	31.12.	ОПР	капитала	към 31.12.
	2008	2009	2009	2009
<i>В хиляди лева</i>				
Обезщетения по КТ при пенсиониране и други задължения към персонала	(887)	(77)	-	(964)
Финансови активи на разположение за продажба	(587)	-	405	(182)
Дълготрайни активи	11 155	(8)	-	11 147
Условни пасиви	(315)	(30)	-	(345)
Неизползвани отпуски и други	(276)	(63)	-	(339)
Общо	9 090	(178)	405	9 317

26. Провизии по задължения

	31-декември-2009	31-декември-2008
<i>В хиляди лева</i>		
Обезщетения по Кодекса на труда при пенсиониране	3 276	2 564
Провизии по условни задължения	3 437	3 150
Общо	6 713	5 714

27. Други и търговски задължения

	31-декември-2009	31-декември-2008
<i>В хиляди лева</i>		
Задължения по централизация на бюджетни средства към БНБ	25 650	23 266
Задължения към служители и ръководство	9 774	9 072
Преводи за изпълнение	7 860	9 019
Отрицателна справедлива стойност на деривати	310	-
Други	12 583	13 468
Общо	56 177	54 825

28. Капитал

(а) Номинална стойност на поименните акции

	31-декември-2009	31-декември-2008
<i>В хиляди лева</i>		
Обикновени, поименни акции с право на глас	153 984	153 984

(б) Неразпределена печалба

Неразпределената печалба включва натрупаните печалби от минали периоди.

(в) Преоценъчен резерв

Преоценъчните резерви включват преоценките на активи, нетно от свързаните с тях задължения по отсрочени данъци.

(г) Общи резерви

Общите резерви включват средствата заделени във фонд Резервен съгласно местното законодателство и капитализираните по решения на Общото събрание печалби на Банката.

29. Условни задължения и ангажменти

(а) Задбалансови задължения и ангажменти

	31-декември-2009	31-декември-2008
<i>В хиляди лева</i>		
Задължения по съдебни искове срещу банката	3 577	3 422
Банкови гаранции и акредитиви		
в български лева	129 694	117 208
в чуждестранна валута	93 990	122 699
	223 684	239 907
Ангажменти по договорени неизтеглени кредити		
в български лева	202 877	219 791
в чуждестранна валута	227 580	315 056
	430 457	534 847
Ангажменти по форуърд и спот - продажби		
в български лева	49 958	440 159
в чуждестранна валута	38 058	119 012
	88 016	559 171
Общо	745 734	1 337 347

(б) Задължения по предоставени гаранции и акредитиви

Банка ДСК ЕАД предоставя банкови гаранции и акредитиви, с цел гарантиране изпълнението на ангажменти на свои клиенти пред трети страни. Тези споразумения имат фиксирани лимити и конкретен срок на валидност.

Сумите, отразени в таблицата като гаранции и акредитиви, представляват максималната сума на счетоводна загуба, която ще се отрази в отчета за финансовото състояние в случай, че контрагентите не изпълнят своите договорни задължения.

Тези ангажменти и потенциални задължения носят само задбалансов кредитен риск, като само таксите за ангажимент и отчисленията за евентуални загуби се отразяват в отчета за финансовото състояние до момента на изтичане срока на поетия ангажимент или неговото изпълняване. Поетите условни задължения се очаква да приключат без да се наложат частични или пълни плащания по тях. По тази причина във връзка с тези суми не се очакват бъдещи парични потоци.

(в) Правни искове

Правните искове срещу Банка ДСК ЕАД (главници и законни лихви) възлизат на 3 577 хил. лв. към 31 декември 2009 г. За част от тези правни искове ръководството на Банката счита, че

съществува вероятност от неблагоприятен изход, поради което са заделени провизии в размер на 3 437 хил. лв. (бележка 26).

(г) **Активи, предоставени като обезпечения**

Към 31 декември 2009 Банка ДСК ЕАД е блокирала ценни книжа в размер на 125 359 хил. лв. като обезпечение по привлечени средства от Държавния бюджет. Блокирането се извършва при Българска народна банка в полза на Министерство на финансите по силата на Закона за държавния бюджет на Република България.

30. Парични средства и парични еквиваленти

	31-декември-2009	31-декември-2008
<i>В хиляди лева</i>		
Парични средства в каса	253 844	236 456
Разплащателна сметка в Централната банка	498 395	439 315
Вземания от банки с матуритет до 3 месеца	346 860	112 259
Общо	1 099 099	788 030

31. Дъщерни и асоциирани предприятия

Дъщерни са предприятията, контролирани от Банката. Асоциирани са тези предприятия, в които Банката упражнява значително влияние, но не и контрол, върху финансовата и оперативна политика.

	% участие	Отчетна стойност към 31.12.2009
<i>В хиляди лева</i>		
Дъщерни предприятия:		
ДСК Турс ЕООД	100.00%	8 491
ПОК ДСК - Родина АД	99.75%	10 972
ДСК Управление на активи АД	66.00%	858
ДСК БУЛ-Проджект ООД	74.90%	120
ДСК Транс Секюрити ЕООД *	100.00%	2 225
Асоциирани предприятия:		
ДСК Лизинг АД	29.94%	61
Дружество за касови услуги АД	20.00%	2 490
Общо		25 217

* ДСК Транс Секюрити ЕООД е 100 % собственост на ДСК Турс ЕООД.

Дъщерните и асоциираните предприятия са представени като част от капиталовите инвестиции, на разположение за продажба, в групата на инвестициите (бележка 16).

32. Сделки между свързани лица

Банка ДСК ЕАД има свързаност със служителите, директорите и ръководството на Банката, с дъщерните и асоциираните си предприятия, със собственика Банка ОТП и другите компании в Банкова група ОТП. Сделките със свързани лица се осъществяват при близки до пазарните условия. Сделките със свързани лица към 31 декември 2009 и за годината, приключваща на тази дата са:

В хиляди лева

Свързани лица	Вид сделка	Сума
Служители	Предоставени кредити	58 834
Директори и ръководство	Предоставени кредити	14 496
Дъщерни предприятия	Разплащателни и депозитни сметки в Банка ДСК	8 773
Дъщерни предприятия	Задължения	1 523
Дъщерни предприятия	Други вземания	2 226
Дъщерни предприятия	Разходи за лихви	459
Дъщерни предприятия	Разходи за външни услуги	5 756
Дъщерни предприятия	Получени наеми	51
Дъщерни предприятия	Платени наеми	29
Дъщерни предприятия	Получени такси	43
Асоциирани предприятия	Разплащателни и депозитни сметки в Банка ДСК	1 352
Асоциирани предприятия	Разходи за лихви	123
Асоциирани предприятия	Получени такси	22
Асоциирани предприятия	Ангажимент по предоставена, неусвоена кредитна линия	3 227
Асоциирани предприятия	Предоставени банкови гаранции	80
Асоциирани предприятия	Приходи от лихви	10
Асоциирани предприятия	Разходи за услуги	167
Банка ОТП	Разплащателни и депозитни сметки в Банка ОТП	307 562
Банка ОТП	Разплащателни и депозитни сметки в БДСК	1 683
Банка ОТП	Получени кредити	391 166
Банка ОТП	Задължения по лихви	1 109
Банка ОТП	Вземания от лихви	44
Банка ОТП	Приходи от лихви	3 476
Банка ОТП	Платени такси	284
Банка ОТП	Разходи за лихви	15 462
Банка ОТП	Получени такси	2 406
Банка ОТП	Задължения по срочни контракти за обмяна на валута	19 451
Банка ОТП	Вземания по срочни контракти за обмяна на валута	19 519
Банка ОТП	Ангажимент по предоставен, неусвоен овърдрафт	1 600
Банка ОТП	Предоставена гаранция	13 050
Други дружества от групата	Разплащателни и депозитни сметки при дружества от групата	277
Други дружества от групата	Получени кредити	684 541
Други дружества от групата	Разплащателни и депозитни сметки в БДСК	150
Други дружества от групата	Задължения	1 937
Други дружества от групата	Разходи за лихви	25 702
Други дружества от групата	Получени такси	7
Други дружества от групата	Разходи за услуги	309

Възнаграждението на ключовия ръководен персонал за 2009 включва текущи доходи в размер на 1 879 хил. лв. (2008: 1 895 хил. лв.).

БАНКА ДСК ЕАД
Доклад за управлението и дейността на
Банка ДСК ЕАД
за 2009 година

Резюме

През 2009 год. дейността на цялата банкова система, в това число и на Банка ДСК, беше повлияна от влошената икономическа обстановка в национален и световен мащаб. Намаляването на входящите потоци от чуждестранен капитал в комбинация с рязкото влошаване на икономическата перспектива доведоха до значително намаляване на ръста на кредитирането. Това най-вече се отрази в ограничаване на предлагането на нови кредити и затягане на параметрите за оценка при одобряване на кредитите, като критерии за платежоспособност, обезпеченост на продуктите и др. Ограниченият достъп на българските банки до евтино външно финансиране доведе до засилена конкуренция на пазара за привличане на местни спестявания, което увеличи цената на новодоговорените депозити. Въпреки негативните тенденции на пазара Банката съумя да запази както лидерските си позиции на пазара в портфейла от кредити и депозити в банкиране на дребно, така и стабилната си ликвидна и капиталова позиция. Към края на 2009 г. Банката е на второ място на кредитния пазар с пазарен дял от 14,30%, при 15,03% в края на 2008 г. По отношение на депозитите Банката продължава да е на второ място в банковата система на страната с пазарен дял от 12,80%, което е увеличение с 0,81 п.п. спрямо края на предходната година.

Въпреки отрицателния ефект на високите разходи за финансиране и по-ниските обеми на бизнеса през годината основната причина за намалението на печалбата спрямо предходната година с 36,1% са по-високите разходи за провизии.

Въпреки намалението на доходоносните активи с 0,3% и увеличението на депозитната база с 8,4% в условията на засилена ценова конкуренция доходът от банкова дейност нараства с 6% спрямо края на 2008г.

Нетният доход от лихви продължава да има най-голяма тежест в дохода от банкова дейност за 2009 г. и за една година нараства с 14%, въпреки че средният годишен лихвен спред намалява до 5,56% (при 5,72% за 2008 г.). Нетният нелихвен доход е с 32,5% по-нисък от същия период на 2008 г., поради значителното забавяне в дейността.

Принос за доброто представяне в условията на влошена икономическа обстановка има и успешното управление на оперативните разходи. Cost income ratio към края на 2009 год. е 35,8%, при 36,1% за 2008 год. Към края на 2009 г. Банка ДСК е с най-ниска стойност на Cost income ratio (Оперативни разходи/ Брутен оперативен резултат) в първа група на банковата система на страната. Това се дължи на продължаващото подобряване на ефективността на работа, качествено управление на инвестиционната политика и контрол върху текущите разходи.

В сравнение с 2008 год. качеството на активите се влошава, което отразява икономическите промени в оперативната среда на Банката през годината. Процентът на покритие на кредитния портфейл по отчетна стойност от провизии за загуби от обезценка към края на декември е 6,01% при 3,85% за 2008 г.

Един от основните приоритети в дейността на банката продължава да е управлението и мониторинга на кредитния портфейл и своевременното въвеждане на мерки за подобряване на неговото качество. Банката е способна да посрещне неочаквани, неблагоприятни промени на регионално или продуктово ниво или в определена рискова експозиция.

През 2009 г. Банка ДСК продължава основно да предлага традиционните кредитни продукти за населението, като запазва лидерските си позиции в банковата система с 31,3% пазарен дял за потребителските и 27,1% за жилищните кредити.

Банка ДСК има рейтинг D+ за финансова стабилност от рейтинговата агенция "Муудис", негативна перспектива. Рейтингът по депозитите в лева е Ваа 3/Prime-3, а за депозитите в чужда валута също е Ваа 3/Prime-3.

Пазарният и кредитен риск регулярно се следят и оценяват от съответните отговорни звена. Банка ДСК съблюдава както регулаторните, така и вътрешните правила за рискове. Няма индикации за повишаване на риска в сегментите или по продукти, както и по отношение баланса на Банката относно качество на активите, ликвидност, валутна позиция, лимити за търгуване и капиталова адекватност над нивата, които Банката е способна да посрещне.

По отношение на административните функции е налице наблюдение на изпълнението на дейностите (особено тези, които се отнасят до взаимоотношенията с външни страни). Административно обслужване е осигурено за цялата клонова мрежа, като повечето договори за доставки са централизирани и поръчките, доставките и съответните разходи се контролират от Централно управление. Отчетите и другите задължения към външни страни и регулаторни органи се подготвят и изпращат навреме и съблюдаването на всички законови изисквания се контролира от направление Финанси и планиране, дирекция Правна и дирекция Съответствие. Оперативният риск се наблюдава и регулярно се извършват отчети към КУОР (Комитет за управление на оперативния риск) с измерване на откритите събития и реализирани загуби и съответните потенциални загуби, както и препоръки за понижаване на оперативния риск.

Обща информация за управлението и структурата на Банката

Банка ДСК ЕАД притежава пълен лиценз за банкова дейност с право да извършва всички банкови операции, разрешени от действащото законодателство в страната. Тя е универсална търговска банка с преобладаваща дейност в банкирането на дребно.

Банка ДСК има двустепенна система на управление. Управленските органи са: Общо събрание (ОС), Надзорен съвет (НС) и Управителен съвет (УС).

През 2009 г. Банка ДСК се ръководеше от тричленен Надзорен съвет и шестчленен Управителен съвет в следния състав:

Надзорен съвет

Шандор Чани – председател на НС и главен изпълнителен директор на Банка ОТР

Ласло Волф – заместник председател на НС и заместник-главен изпълнителен директор на Банка ОТР

Фридьеш Харшхедьи – член на НС

Управителен съвет

Виолина Маринова – председател на УС и Главен изпълнителен директор
Диана Митева – член на УС и изпълнителен директор
Любомир Желязков – член на УС и изпълнителен директор
Доротейя Николова – член на УС и изпълнителен директор
Мирослав Вичев – член на УС и изпълнителен директор
Николай Борисов - член на УС и изпълнителен директор

Участие на членове на НС и УС в акционерния капитал

Членове на НС и УС нямат участие в акционерния капитал и не притежават права за придобиване на акции и облигации на дружеството. Възнагражденията, получени общо през годината са съгласно договорите за управление. Членовете на УС и НС нямат допълнително сключени с дружеството договори извън тези за управление. Информация за участието на членовете на Управителния съвет в други дружества или тяхното управление е събрана от Вътрешен контрол и е представена на Надзорния съвет.

Адресът на централния офис на Банка ДСК е 1036, гр. София, ул. Московска №19.

Към 31 декември 2009 г. Банка ДСК има 9 регионални центъра, 41 финансови центъра, 91 клона, 91 филиала, 154 банкови офиса и 908 представителства в страната.

Финансов резултат и рентабилност

Печалбата преди данъци е 190,6 млн. лв. и е по-ниска със 107,8. лв. (36,1%) спрямо тази за същия период на миналата година.

Печалбата след облагане с данъци за 2009 г. е 170,6 млн. лв.

Нетният лихвен доход е в размер на 470,6 млн. лв. и е по-висок от 2008 г. с 59,1 млн. лв. Приходите от лихви нарастват с 87,3 млн. лв. Приходите от лихви по кредити на граждани нарастват със 103,2 млн. лв. основно от по-високите средни обеми жилищни кредити и овърдрафти спрямо средните за 2008 г. и по-високите средни лихвени нива по потребителските кредити. Приходът от лихви от корпоративни кредити намалява със 17 млн. лв. поради значително по-ниските лихвени нива в сравнение с края на 2008 год. в следствие на спада на базовите лихви. Разходите за лихви се увеличават с 28,1 млн. лв. в резултат на по- високите в сравнение с 2008 год. лихвени нива и обеми депозити.

Нетните нелихвени приходи са 113,7 млн. лв. към края на 2009 г. (32,5% или 54,7 млн.лв. намаление спрямо предходната година). Намалението се дължи на по-ниския обем бизнес, което рефлектира основно в приходите от такси и комисиони (19,3% намаление спрямо предходната година основно от такси по кредити) и намаление с 27,5 млн.лв. на другите оперативни приходи (28,4 млн.лв. намаление на нетните приходи от ценни книжа на разположение за продажба).

Оперативните разходи са 210 млн. лв. Те са с 8.4 млн. лв. или с 4.2 % по-високи от 2008 г. Това увеличение на разходите се дължи главно на по-високи разходи за труд с 3,4 млн. лв., разходи за амортизации с 3,3 млн. лв. и други разходи с 1.6 млн. лв.,

свързани с основно с обезпечаването на дейността на Банката от гледна точка на информационно-технологично обслужване.

Средната списъчна численост на персонала на Банката към 31 декември е 3 664 (3 666 средно списъчен персонал за 2008 г.).

Отчита се нарастване на активите на един зает от 2,358 млн. лв. в края на 2008г. на 2,384 млн. лв. в края на декември 2009 г. Печалбата на едно лице от персонала намалява от 73,3 хил. лв. към края на 2008 г. до 46,6 хил. лв. към края на 2009 г.

Балансови показатели

Активите на Банка ДСК към 31 декември 2009 г. са в размер на 8 737,3 млн. лв. Спрямо декември 2008 г. ръстът им е 0,8%, или 66,5 млн. лв. в абсолютно изражение.

Банка ДСК има пазарен дял към декември 2009 г. 12,3% в общата сума на банковите активи в страната. Към декември 2008 г. той е бил 12,5%.

Доходоносните активи имат 87,4% относителен дял в общата сума на балансовите активи.

Кредитният портфейл на Банка ДСК е 6 976,3 млн. лв. Спрямо края на 2008 год. намалява с 231,2 млн. лв. или 3,2%.

Кредитите на граждани са 5 391,9 млн. лв. и бележат годишен ръст от 79,1 млн. лв. (1,5%).

Пазарният дял на Банката при кредитите на домакинства в края на 2009 г. е 29,4%, като по потребителските кредити е 31,3% и по жилищните – 27,1%. За 2008 г. те са били съответно 31,1% , 33,4% и 28,4%. Тъй като Банка ДСК запази дела си в новоотпуснатите кредити, намалението на позициите на Банката в портфейла на този сегмент следва да е основно от други операции извършени от банки в системата, които са различни от отпускане на нови кредити.

Кредитите за предприятия са 2 016,6 млн. лв. През годината намаляват със 156,5 млн. лв. (7,2%).

Кредитите за бюджета към края на 2009 г. са в размер на 14,3 млн. лв. и са с 4 млн. лв. повече от предходната година.

Клиентските депозити в края на декември възлизат на 5 791,2 млн. лв. На годишна база растежът на депозитната маса е 8,4% (450,3 млн. лв.), което е над достигнатия ръст през предходната година от 6,4% (323,5 млн. лв.).

Депозитите на граждани в края на 2009 г. са 4 687,5 млн. лв. и нарастват с 401,8 млн. лв. или с 9,4%.

Пазарният дял на Банката при депозитите на домакинства в края на 2009 г. е 19,7% (19,98% за 2008 г.). Предвид факта, че почти през цялата 2009 год. Банката поддържа по-ниски от пазара лихвени нива в условията на засилената ценова конкуренция и въпреки това е на второ място в банковата система по нетен ръст на депозитите от граждани можем да твърдим че намалението на пазарния дял в този сегмент е незначително.

Депозитите от предприятия през 2009 г. се увеличават с 5,1 млн.лв. и в края на годината са 785,7 млн.лв.

Депозитите от бюджета са 128,8 млн. лв. и през 2009 г. намаляват с 61,2 млн. лв.

Депозитите от финансови институции са 189,2 млн. лв. и се увеличават със 104,7 млн. лв.

Банката има сключени договори за кредитни линии с ББР АД по програмите за фирмено кредитиране. Усвоените средства са целево насочени, използвани и текущо управлявани в съответствие с условията на договорите и данните във връзка с тях са коректно и пълно докладвани на кредитодателя ББР АД, а обезпеченията са валидно учредени и са в договорно предвидения размер.

Картови разплащания

Новоиздадените карти през 2009 г. са 261,4 хил. бр. С това издадените карти на Банката към 31.12.2009г. са 1 204 хил. броя.

Банка ДСК е продала 1 132 хил. дебитни карти, като за годината са продадени 241 хил. нови електронни дебитни карти.

Банката е издала общо 66,5 хил. кредитни карти, като за отчетния период са издадени 20,5 хил. броя.

Инсталирани са 20 нови АТМ и 1 064 POS устройства. Към края на декември 2009 г. Банка ДСК разполага с 870 АТМ и 4 545 POS устройства.

Капиталова адекватност

Банката постоянно поддържа достатъчно ниво на обща капиталова адекватност за покриване на рисковете от дейността си и спазване на регулаторните изисквания. Към 31 декември 2009 г. общата капиталова адекватност е 21,95%. Привлеченият ресурс под формата на подчинен срочен дълг от Банка ОТП (350 млн. евро), както капитализираната печалба от предходни години осигуряват 735 млн. лв. капиталов буфер над минималните изискванията за адекватност на капитала на Българска Народна Банка.

Кредитен риск

Основният кредитен риск, на който е изложена Банката, възниква в резултат на предоставените заеми на клиенти. Към края на годината кредитният портфейл на Банката се състои от кредити на граждани и домакинства (72,6%), кредити на предприятия (27,2%) и кредити на бюджета (0,2%). При кредитите на граждани и домакинства рискът е добре разпределен между заеми за текущи нужди (53,9%), които носят повече риск за Банката, но и по-висока доходност и заеми, обезпечени с ипотека.

Банка ДСК измерва кредитния риск в съответствие с изискванията на МСФО (официално приети за отчитане според българското законодателство), на Наредба № 9 на БНБ и съгласно вътрешните правила за оценка и класификация на рисковите експозиции и формиране на провизии за загуби от обезценка.

Коефициентът на покритие (процентите на покритие на кредитния портфейл от провизии за загуби от обезценка) към 31 декември 2009 г. са както следва:

общ кредитен портфейл – 6,01%

- „редовни ” - 0,79%
- „под наблюдение”- 3,62%
- „нередовни”- 21,22%
- „необслужвани”- 71,87%

Общият коефициент на покритие за една година нараства с над 50% следвайки порязкото влошаване на качеството на портфейла в резултат на влошената икономическа обстановка през годината.

Процентното съотношение на отделните класификационни групи към общия портфейл отбелязва тенденцията към увеличаване на риска в портфейла, като спрямо края на 2008 година относителният дял на нередовните и необслужваните вземания се е увеличил с 4,97 пп, а на кредитите под наблюдение увеличението е 4,95 пп. Рискът произтичащ от характерния за банката профил в банкиране на дребно е добре диверсифициран по видове продукти, обезпеченост и рискови експозиции.

Въведените отраслови лимити за кредити на предприятия целят допълнително да се подобри диверсификацията на риска в портфейла. Кредитният комитет следи спазването на лимитите на месечна база и налага ограничения и препоръчва конкретни мерки при отчитане на нарушения в лимитите или индикации за такава тенденция.

Най-значително влошаване на качеството на портфейла в сравнение с динамиката от предходни години се наблюдава при жилищните кредити – в сравнение с 2008 г. делът на нередовните и необслужвани жилищни кредити на граждани нараства с 5,82 пп. При потребителските кредити нарастването в същата категория е 3,73 пп. Делът на нередовните кредити над 90 дни на сегмента малки и средни предприятия се увеличава с 13,9 пп.

През цялата година продължи работата по интензивни мерки за подобряване на процеса по следене и управление на качеството на портфейла, като подобряване на процедурите по обследване и анализ на проблемни кредити, подобряване на работата на инспекторите по проблемни кредити в клоновата мрежа, рано идентифициране на проблемни експозиции и предприемане на интензивни действия за установяване на причините и намиране на решение, отговарящо на променените обстоятелства, съобразено едновременно с интересите както на Банката така и на кредитополичателите.

Инвестиционна програма

През годината Банката е направила инвестиции за 42.7 млн. лв., като е отбелязано намаление от 31.5% спрямо предходната година (или в абсолютна сума намалението е 19.6 млн. лв.).

Инвестициите в информационни проекти през годината са 21.2 млн. лв., като делът им е 49.6 % от всички инвестиции (за 2008 г този дял е 41 %).

Инвестициите за капитално строителство през годината са 21.5 млн. лв.

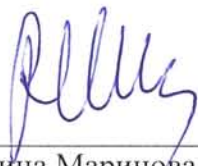
18 млн.лв. са инвестирани в строително монтажни работи, 1,2 млн. лв. са за офис обзавеждане и 2,1 мн.лв. са за банкова сигурност.

През следващата година Банката отново ще бъде изправена пред предизвикателството да работи в условията на нестабилна макроикономическа среда, забавени на темповете на кредитиране и влошаване на събираемостта на вземанията.

През 2010 г. ръководството на Банката поставя следните приоритети в дейността си:

- запазване на силната пазарна позиция, стабилната ликвидна и капиталова позиция, както и отличната ефективност;
- непрекъснато подобряване на методите и процеса на управление на качеството на кредитния портфейл чрез предприемане на засилени мерки, които да са адекватни на промените в икономическата среда за овладяване на отрицателните тенденции;
- оптимизиране на цената на ресурса и подобряване на продуктовата гама с цел адекватен на пазарните условия подход и ефективно използване на пазарния потенциал;

Докладът за управлението и дейността на Банка ДСК ЕАД и дружествата от групата за 2009 г. е приет от Управителния съвет с решение 53 от протокол 7 от 25.02.2010 г.

Виолина Маринова
Главен изпълнителен
директор

Доротея Николова
Изпълнителен директор